ሓዳስ ኤርትራ

መበል 23 ዓመት ቁ. 324 21 ሓምለ 2014 ገጻት 12 ዋጋ 1.00 ናቕፋ

ሰኑይ

ገጽ 2
ክልተ በለስ

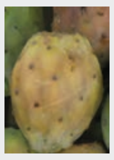

ገጽ 3
ሕርይቲ ኣብ ሰዉር ሲናይ

ገጽ 5
ዕላል ምስ መንእሰይ ሰዘነና ብምኽንያት ፈስቲቫል መንእሰያት

ገጽ 7
ድርብ ሃገራዊ በዓል፡ ኣብ መዲና መንእሰያት

ገጽ 11
ንፀፈታት ቸልሲ ኣብ ምስግጋር

ፍልጠትን ሞያን ዝዓጠቐ መንእሰይ ንምፍራይ ዝቕየድ ጻዕሪ ብናህሪ ክቕጽል ምዃኑ፡ ፕረዚደንት ኢሳይያስ ገለጹ

ብኣኽሊሉ ዘርእዝጊ

ሃገር ንምህናጽ ኣብ ዝካየድ ዘሎ ሰፊሕ ዕማም፡ ፍልጠትን ሞያን ዝዓጠቐ ብቑዕ መንእሰይ ንምፍራይ ክስራሓሉ ዝጸንሐ መደብ ብዝለዓለን ዝተወሃሃደን መልክዕ ክድፋኣሉ ምዃኑ፡ ፕረዚደንት ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ኣብ ሳዋ ምስ ወከልቲ መንእሰያት ኣብ ዘካየዶ ርክብ ሓቢሩ።

ኣብ'ቲ ትማሊ 18 ሓምለ ዝተኻየደን ካብ ኩለን ዞባታት ሃገርናን ወጻእን ዝተወከሉ ልዕሊ 600 መንእሰያት ዝተሳተፍዎን ርክብ፡ ፕረዚደንት ኢሳይያስ፡ ውሕስነት ሃገርን ህዝቢን ብሞያ፡ ፍልጠትን ግብራዊ ተመኩሮ ስራሕን ኣብ ዝበሰለ መንእሰይ ስለዝምርኮሰ፡ መንግስቲ ኤርትራ ኩሎም መንእሰያት ዝሳተፍዎ ሰፊሕ ዕድላት ትምህርቲን ሞያዊ ስልጠናታትን ንምርግጋጽን ብኽነት ናብ ዝተሓተ ደረጃኡ ንምውራድን ዘይተሓለለ ጻዕርታት የካይድ ከምዘሎ፡ ንመጻኢ ድማ ብዝለዓለ ክደፍኣሉ ምዃኑን ኣረጋጊጹ።

ፕረዚደንት ኢሳይያስ ኣስዒቦም፡ መንእሰይ ኣብ ውዑይ ዕድመን ዳይናሚካዊ ለውጥን ስለዘርኮበ፡ ኣብ ቀጻሊ ናይ ስራሕን ፍረን ኩነት ክጽመድ ምእንቲ - ዘድሊ ፍልጠትን ሞያን ክዓጥቕ፡ ብኡ መጠን ድማ ኣፍራይነቱ ዓብዩ ውሕስነት ሃገር፡ ህዝቢን መጻኢኡን ከረጋግጽ ከምዝኽእል ብምምልካት፡ ነዚ ንምስማር ኣብ ዝካየድ ዘሎ ጻዕርታት፡ ኩለን ዝምልከተን ኣካላት ኣበርክቶአን ክዕዝዛ ኣዘኻኺሩ።

መንእሰይ ኤርትራ ካብ ናይ ትምህርቲን ሞያን ጽምዶኡ ሃወቲቱ ግዳይ ዝተፈላለየ ውዲታት ብምዃን ኩብኩባን ክመኽንን ብዝተወደበን ብጸዕቂን ንዝስራሓሉ ዘሎ ሽርሒታት ተጻባኢቲ ኣመልኪቱ ዝርዝራዊ መብርሂ ዝሃበ ፕረዚደንት ኢሰይያስ፡ መንእሰይ - ነዚ ኣብ መንጎ ልምዓትን ህንጸትን ብሓደ ወገን፡ ዕንወትን ሽርሕን ድማ በቲ ኻልእ ንዝካየድ ዘሎ ቀጻሊ ቃልሲ ክነቕሓሉን ክስተብህለሉን ጸዊዑ።

ፕረዚደንት ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ኣብ መወዳእታ፡ ካብ ኣኼበኛታት ዝቐረበሉ ሕቶታት ምላሽ ሂቡ።

ኣብ 6ይ ፈስቲቫል መንእሰያት ቀሪቡ ዝቐጸለ ምርኢት ኢግዚቢሽን ንኩበርታት ሕብረተሰብ ኤርትራ ዘኾልዕ ምዃኑ ተዓዚቦቲ ገለጾም

ኣብ 6ይ ሃገራዊ ፈስቲቫል መንእሰያት ቀሪቡ ዘሎ ምርኢት ኢግዚቢሽን፡ ባህላዊ ውርሻታት፡ ስነ-ጥበባዊ ዓቕሚ መንእሰያት፡ ሕብረ-ብሄራዊ ብዙሕነትናን ኣብኡ ዘሎ ስኒትን ሓድነትን፡ ከምኡ'ውን ምህዞን ተባላሕትነትን መንእሰያት ብጉሉሕን ስሉጡን ኣገባብ ዘንጸባርቕ ከምዝኾነ ብልዑል ተገዲሶም ይዘዕዝዕዎ ከምዘለዉ፡ ተዓዚቦቲ ገሊጾም።

ካብ ሕቡራት መንግስታት ኣመሪካ ዝመጸት ወይዘሮ ርግኣት ታደሰ፡ ብዞባታትን ካልኦት ትካላትን ንምርኢት ቀሪቡ ዘሎ ብፍላይ ኣገዳሲ ከምዝሓገሻን ብዙሕ ዘይትፈልጦ ዝነበረት ክትፈልጥ ከምዘኽኣላን ብምሕባር፡ ንምድላዉ ንዝጸዓሩ መንእሰያት ኣድኒቃ።

ካብ ዞባ ጋሽ-ባርካ ዝመጸ መንእሰይ ኢብራሂም ያቆብ ብወገኑ፡ እቲ ምርኢት ዓቕሚ መንእሰያት ዝጉልሓሉን ተመኩሮ ዝለዋወጡሉን ምቹእ ባይታ ከምዝኾነ ጠቒሱ፡ ብውልቁ ካብቲ ዝተዓዘቦ ብዙሕ ከምእተማህረን ፍልጠት ከምዝደለበን ኣረዲኡ።

ኣባል ኣወሃሃዲት ኮሚቴ 6ይ ሃገራዊ ፈስቲቫል መንእሰያት ኣቶ ፍጹም ብርሃነ ብወገኑ፡ ምርኢት ኤግዚቢሽን ካብ ቀንዲ መደባት ፈስቲቫል ስለዝኾነ ሽዱሽተአን ዞባታት፡ ዞባ ሳዋን ላዕለዎት ትካላት ትምህርትን፡ መሳዚትን ሰናዕትን፡ ማሕበር-ኮም መንእሰያት ሱዳንን ካልኦት ትካላትን ብዝበርዎ ሰፊሕ ምድላዋት፡ ልዑል ጥቡብ ዝሓለፈ ምርኢት ከምዝቐረበ ብምምልካት፡ ተዓልዩ ዘሎ ምርኢት ብቐንዱ ኑቲ "ኩበርታትና መርሓና" ዝብል ቴማ ብልክዕ ዘንጸባርቕ ኮይኑ ምህላዉ ሓቢሩ።

ዞባ ዓንሰባ፡ ኣገልግሎት ጥዕና ንምምዕባልን ንምስፋሕን ዝካየድ ጻዕሪ ብዝበለጸ ክድፋኣሉ ከምዝዀነ ተገሊጹ

ኣብ ዞባ ዓንሰባ፡ ኣገልግሎት ጥዕና ንምምዕባልን ንምስፋሕን ዝካየድ ጻዕሪ ብዝበለጸ ክድፋኣሉ ከምዝዀነ፡ ኣብ ከተማ ከረን ኣብ ዝተኻየደ ገምጋሚ ኣኼባ ንጥፈታት ትካላት ጥዕና ኣብ'ቲ ዞባ ተገሊጹ።

ኣብቲ መሻርኽቲ ዝተረኸቡሉ ኣኼባ፡ ትካላት ጥዕና ዘለወን ብቕዓት ንምዕባይን ዝሁብኦ ኣገልግሎት ንምምሕያሽን፡ ብኡ ኣቢልካ ድማ ደረጃ ተርእዮ ቀተልቲ ሕማማት ንምግታእ፡ ሞት ኑብሱጸራትን ሓራሳትን ከምኡ'ውን ዕሸላት ንምንካይ፡ ኣድማዒ ስራሕ ይሳለጥ ከምዘሎ በሪሁ።

ሓላፊ ጨንፈር ሚኒስትሪ ጥዕና ዞባ ዓንሰባ ዶክተር ክስተብርሃን ሰለሙን ኣብ ዘስመዖ ቃል፡ ትካላት ጥዕና ዞባ ዓንሰባ ንዘሎ ሸግራት ንምፍታሕ ዝጉበርኦ ዘለዋ ሓያል ጻዕሪ ንትግበራ ሾቶ ሚለንዩም ዘቀላጥፍ ምዃኑ ብምሕባር፡ ኣተባብዒ ውጽኢት ዝርከቦ ዘሎ ምቍጽጻር ተመሓላለፍትን ዘይተመሓላለፍትን ሕማማት፡ ከምኡ'ውን ሽፈነ ክታበት ህጻናት ንምስፋሕ ዝሰላሰል ዘሎ ስራሕ ቀጻልነቱ ክውሓስ ተላቢዩ።

ዋና ዳይረክተር ክፍሊ ማሕበራዊ ኣገልግሎት ዞባ ዓንሰባ ኣቶ ዓብደላሂ ኣልኣሚን ቲታ ብወገኑ፡ ኣብ ዞባ ዓንሰባ ምስ ዘሎ ጽገም ኣገልግሎት መጓዓዝያ፡ ካብ ትካላት ጥዕና ርሒቑ ዝነብር ህዝቢ ሸግራት ንኸየጋጥሞ፡ ኣብዚን ብዚሒ ህዝቢ ዘለወን ዓድታት ግዝያዊ ንቕጣታት ጥዕና ክዋደድ፡ ኣብዚን ትካላት ጥዕና ዘይብለን ድማ ዓቕምን ክእለትን ኢጋር ሓካይም ብምምዕባል ከምዝሸፈን ክግበር ምዃኑ ኣብሪሁ።

ኣመሓዳሪ ዞባ ዓንሰባ ኣቶ ዓሊ ማሕሙድ ድማ፡ ሳላ ሓያል ጻዕሪ ህዝብን መንግስትን ጸገማት ብበእዋኑ ይቃለልን ይፍታሕን ከምዘሎ ጠቒሱ፡ ምምሕዳር ዞባ ዓንሰባ ንዘሎ ሕጽረታት ትካላት ጥዕና ኣብ ምምላእ ብዝለዓለ ክሰርሕ ምዃኑ ኣረጋጊጹ።

ኣኼበኛታት ብወገኖም፡ ሂወት ምድሓን ልዕሊ ኩሉ ስለዝኾነ ምልጋስ ደም ብዝሓየለ ክቕጽል፡ ወለንታዊ መርመራ ደም ክድፋኣሉ፡ ንደቂ-ኣንስትዮ ዝሓሲ ልምድታት ንኽውገድ ድማ ሓያል ጻዕሪ ክካየድ ተላብዮም።

ቕኔያት

መሓሪ ዑቕባሚካኤል (ጠዊል)

ክልተ በለስ

ከዓም ገያጽ ሓጋይ ከኣ ገጹ ሃቡ፡ ሓጋይ ክገጽ ጹሓይን ጸምእን ምኽንያት ንበቕዓት ጓሳን ጭንግዕት መርዓትን ዝፍትን ግዜ'ዩ። ጓሳ ቆፎኡ ከየጉደለን ጥራዩ ንፋስ ከየውቀዐን ንሓጋይ ክሓልፎ እንተኽኢሉ ከም ብዓል ስረ'ዩ ዝሕሰቡ፡ መርዓት'ውን ክሳብ ዘረፍድ እናደቀሰት ጹሓይ ወቒዕዎ ጸጉራ ከም ዘረግፍ እንተዘይገይራ ከም ጥቅውቲ'ያ ትውሰድ። ነገር'ያ ከምዚ ከየመራሰሉ መዓልቲ ይሃልዉን ይሃብኩምን።

ልዕሲ ሰብዓ ዓመት ዝዕድመኦም ሓረስቶት ኣዚ ወቕቲ ምስ ተዓዘቡ፡ ዝኣረገ ክዳውንቶም ኣኪቦም ብሓዊ የንድዱ ምንባሮም ካብ ዕላል ኣቦይ በርሀ ለባሲ ብዓል ዕጣን ዘረ ይዝክሮ። ከመዮ ምጽዳቶም፡ ሓድሽ ክራማት ንምብጻር ዝመጸ ፈዋሲ ዝናብ ኣብ ነብሶምን ክዳውንቶምን ዝነበረ ሕማም ሓጋይ ሓጺብሎም ንኽሓልይድ'ዩ። ብዓል ዓጸይ ዝንብራኦ ዝነበራ ነገር'ያ ጸጉሪ ርእሲ'ውን ካብ ኣዒንተይ ኣይርሕቐን። ንወዮ ክቹዓና ክሓስብ እንከለዋ ብመሰፈ ተመንጭጩ ኣብ ኣእዳወን ዝዘርፍ ዝነበረ ጸጉሪ ሓጋይ ክሳብ ዝውዳእ ኣብ መናድቕ ገዛኣን ሰኺዐናኦ ይጸንሓ'ሞ ዝናብ መጺኡ ክውሕዘ ምስ ጀመረ ናብኡ ይደርብያኦ። ጸጉሪ ሓጋይቶ ድማ ብፈላሚ ውሕጅ ይውሰድ። ካብዚ ወዲ ከምዚን ዝተላዕለ ድማ'ዩ ናይ ፈለማ ዝወረደ ውሕጅ ንሱብ ይኹን ንጥራይ ክስተ ዘይምረጽ። ግድን እንተኾነ ግና ሰብ ሓመኸሽቲ ኣእተዩ ንወዮ ማይ የዳልዉ። የጻርዮ ምጋልዶ ለሚደኩም ትኾኑ? ፈውሰይ ፈውሲ ዓሻ ኢሉ፡ ኣብ ሳንጣኡ ይኹን ጁባኡ ዝጸንሐ ርፍራፍ እንጌራ ናብ ወዮ ማይ ብምእታው ምስ ኩቡቱ ተደቢሩ ዝሰቲ ጓሳ ይኹን ጽሙእ እንተተረኸበ'ውን ግዞ ኣይብሎን። መሸም መቐረት ሓራት ዝፈልጥ ሰብ ኣዚ ዝብሎ ዘለኹ ኣጸቢቑ ምገለጹ።

ሓጋይቶ ዝብሃላ ገለቡ ዘይተሓጸበ ወጮ ዝመስል ኣኽናፍ ዘለወን ኣዕዋፍ በዚ ከይደን ኪይበልካየን ዕዝር ምስ በላ ምምጻእ ክራማት ተጥልል። ጉሳዕ ባሕሪ ኣንበቦም ምስ ክራማት ኪዳን ዝኣትዉ ሓረስቶት ምህላዎም ከኣ'ባ ንሰኹም ትፈልጡ፡ ወዮ ድኣ ኣሃን ንሰኹምን ግዜ ዘምጽኦ መሰከዩ ግዜ ኣብ ኢድና ብምህላው ንለኽየ ግዜ እንታይደስ መሃይዶስ ምባል ጉዲፍናዮ'ምበር፡ ሰብስ ንጽሓሉቱን ጽሓል ኮፍ ዝበለሉ ገረብን እናተዓዘበ'ዩ ንግዜ ዝልክዮ ዝነበረ። ነገር ምግፋሕ ስለዘይጸልእ ብዛዕባ'ዚ ዝፈልጦ ከተፍል። ከመዮ ብዕሳል ዝረኸብክዎ ኣብ ገለ ዓድታት ከበሳ ብጽሓሉ ግዜ ንኽሕብር ተባሂሉ ባዕሉ ክሳብ ዝወድቕ ፋስ ዘይትንክፎ ዓበይቲ ኣግራብ ነይሩ'ዩ። ኣብ ገለ ዕላላት ገረብ ጹሓይ ኣይትብተኽ ተባሂሉ ክዕለል ሰሚዐ ኣለኹ። ኣዚ ልዕል ኣለ ዝጠቐስክዎ ገረብ ምኽንያቱ ድማ'ዩ።

በለስ'ውን ሰናፍ ኣይኮነን። ከም ማህጸን ግዜኡ ቁጺሩ ወላ'ውን ዝናብ ጀቡብ ኪይበለ ምዕምባብ ዘቋርጽ ተኾሊ'ዩ። ኣዚ ንኽገልጹ ክኢላታት ኣፋዊ ጽሑፍ ስመጃና ዝበልዎ ኣሎ። 'በለስስ ንውሽጢ ይዕምብቡ፡' ወላ'ውን ዝናብ እንተሰኣነ ከም ስኢን ግዜ ጾብጺቡ ንብሩ ካብ ምግባር ኣየቋርጽን። ንሓደ ኣብ ሕማቅ እዋን ውራዩ ከይደፍን ኢሉ ጸብል ንዝዝበረ ሰብ'ውን ምስ በለስ ኣመሳሲልካ ማለ ተባሂልሉ'ዩ።

ቅጫኻ ዓጺፍካ ዘይቀረሰ
ኣማዕርካ ኣብ ገንኢ ዝምዩስ
ቆፎኻ ዘይደክም ኪዳን በለስ
ብምባል ማለ ተባሂሉሉም።

ዘይከም ካልኦት ዝናብ ዝደልዩ ኣትክልቲ በለስ ንፋስ እንተረኸበ'ውን ክዕንብብ ዝኽእል'ዩ። (ዕላለይ ያታ'ዩ ነገር ሳይንስ ዝተሓወሶ ኣይኮነን።) ካብ ጹሓይ ዝተላእከ ንፋስ እንተረኸበ ዝጽምለወ ዕምባብ ካብ ምጺእ ዓዲ ኣይውዕልን። ዝደልዮ ዝናብ እንተረኸበ ግና ፈርዩ'ውን ኣይደክምን። ካብ ገምቡተ-ሰ ኣትሓዙ ምፍራይ ዝጀመረ በለስ ክሳብ ዝመጽእ ክራማት ይጸንሕ ነይሩ እንተተባህለ ዓሻ ከምዚ ከማይ ጥራይ'ዩ ዝኣምን። ምስ ፈረየ ገዛኡ ድኾም ንዘበሎ ሰብ መመላእታ ይኾኖ። ንኹቡቲ ከኣ'ባ ግዞ ኣይብለንን። ከም ሰብ ንዓኡ ንምንዳይ ላዕሊን ታሕቲን ዝብላ ኩቡቲ ኣብ እዋኑ ከም ረኣኽምወን ጽቡቕ ነይሩ። ዕዳጋ ኣውሪድካዮ ንጨወ በርበረ ዝኾነሉ እዋን ውሑድ ኣይከውንን። ይስትር'ያ፡ ናይ ኢድካን እግርኻን ነጊፍካስ ይትረፍ ከም ሃለወካ'ውን ንግዜኡ ኣጸጊዕካ ኣብ ጠቕሚ ተውዕሎ። ከመዮ ንስገም 'ስገመዩ ረዳኢተዩ' ንበለስ 'ውን ካብኡ ዘይንእስ ዜማ ኣለዎ። በለስ ምስ ጋጠሙኒ እናገረኩም ይኾውን።

ነገር'ያ በለስ'ውን ካልእ ሲያመ ወሊዱ። ንወዮም ካብ ግዳም ስድራኦም ክበጽሑ ኢሎም ዝመጹ በጺሖ። ነገሩ ዘይተረድኣኒ እንተኾይኑ ምሳኦም ዘተሓሕዞ እንታይ ምኽንያት ዘይምጥላ'ዩ። ከም በለስ ግዜኣም ሓልዮም ኣብ እዋን ክረምቲ ምምጻኦምዶ ይኾውን በለስ ዘበሎም ወይ'ውን ሰሪ ዕሽነተይ ዘየብጽሕክዎ ካልእ ምኽኒት ይህልዎ ይኾውን። ወይስ ከም በለስ ዘረድእዎ ነገር ሃልይዎም ኮይኑ። ከም በለስ ኩናን ምብዛሕ ዝፈትው ምኽንያም ካብ ርእየተይ ኣንበበ ኣለኹ። በለስ ብዓል ክልተ ኩናን ኩብዞል ሰሚዕኩም ኣለኹም። እሾኹን ቅራፋን ንምባል'ዩ። ከም ብዓል ዓጾን ጋጠን ብልምጹ እትረኽቦ ኣይኮነን። ግዳ ብዕሽነተይ ንወዮም ናፍቖት ህዝቦምን ባህሎምን ንምውጻእ ኢሎም ካብ ግዳም ዝወጹ በጺሖ እንተተዋህበ ዘምሕር ይመስለኒ። ያታዊ ደርፊ ቃሕ ዝበሎም መንእሲያት'ውን ከምዚ ኢሎም ዘይሞም ኣለው።

'ብዓል በለሰይ
ኣትያ ክረምተይ' ብምባል። ሰናይ ክራማት!

እንታይ ኢኻ ትብሎ

እቲ ቀደም ሰብ ብጠዑሙ፡ ግዜ ብለባሙ ከሎ ምስ እኒ ገቦጦ፡ ሽደድ ዝጽወት ዝነበረ ካብ ወግዕታትና ሓደ'ዩ። ብዚያዳ ንኣብ ሕጽኖት ዝርከቡ መርዓውቲ ንምዝናይ ተባሂሉ ድማ'ዩ ዝእንገድ።

ኣጎብዘ ዓዲ ይላፈኑ'ሞ ንጸወታ የድልዮና'ዩ ዝበልዎ፡ ከም ሻርባ፡ ቕናት፡ ወይ ዓለባ ብምሓዝ ሓደው ሓታቲ ፡ ሓደው ተሓታቲ ብምኻን ድልውኑቶም የረጋግጹ።

ንሻርባ ብኽልተ ጫፍ ድሕሪ ምሓዝ ጸወታ ብሓታቲ ይጀምር። ወዮ ሓታቲ "መጻእኩኻ" ይብሎ። ተሓታቲ ብጎዲኡ 'ብደሓን ምጻእ" ብምባል ድሉው ምህላዉ የበስር። ኣብ መንጎ እቲ ሓታቲ ንተሓታቲ ኣገረሁ ኣትርሮ ወይ ኣፍክሎ ኢሉ ይእዝዞ፡ ኣብ'ዚ ክዘንጋዕ ዘይብሉ እቲ መልሲ በንጻር'ቲ ሕቶ ብምኻኑ ከይትህመል ጥንቃቐ የድሊ። ኣፍክሎ እንተ'ደኣ ኢሉ ተትርሮ፡ ኣትርሮ እንተ'ደኣ ኢሉ ድማ ተፍክሎ። ግና እቲ

ኣደ መን ላዕላይ

ተሓታቲ ዘንገዐ ወይ ተሃዊኹ ከም ዝተሓተቶ እንተፈጺሙ፡ ብምግጋዩ ከም መቕጻዕቲ ይድረስ'ዩ።

ሽዑ ኣብ'ቲ ወግዒ ክጸውቱ ዝወዓሉ ኣጎብዘ ሓደ ኢዶም ኣብ ረርእሲ ብምጭራሕ ኣብ ሕቑኡ የንብርዎ። ብላዕሊ ኣደ መን ምህላው ድማ ይሕተት። ወዮ በጺሒ 'ኣደ እከለ" ብምባል ግምቱ ይህብ። (ብልክዕ) ርጉጽ መልሲ እንተ'ረኸበ "ሓቅኻ ወኻርያ ትሕሰኻ" ኢሎም ሓንሳብ ደሲቖም ናጻ ይሰድዎ። እንተ'ተጋግዩ'ሞ ዳሩ'ዩ ዝርኢ። ክሳብ ዝፈልጣ ድማ ይሰሃልዎ። ከም'ዚ እናበሉ ድማ ክጸውቱን ንመርዓውቲ ከዘናግዑን ይቐንዩ።

ነጋሲ ወልደማርያም (ገሲጋሲ)
ክ/ሰ 39

ብስራት ንተዋዳደርቲ ስእሊ ብፎቶ-ግራፍ!

ሚኒስትሪ ዜና ጨ/ስእሊ፡ ብምኽንያት ፌስቲቫል ንቱሪዝማዊ ጸጋታት ኤርትራ፡ ብሄራት፡ ቅርጺ-መሬት፡ ባህልን ልምድታትን፡ ያታዊ ክብርታትን ኣብ ዝብል ቴማ ዘተሳተፉ ብኽብሪ ይዕድም።

1. ነፍሲ-ወከፍ ተወዳዳሪ 3 ስእሊ 30x40 C.m ዓቐን ዘለዎ፡ ምስ ኦርጂናል ኮፒ ብC.D ተሰንዩ ይቐርብ፡
2. ንውድድር ዝቐርቡ ኣሳእል ዘይተተንከፉ (ዘይተመስርሑ) ክኾኑ ይግባእ፡
3. ኩሉ ንውድድር ዝቐርብ ኣሳእል ንብረት ሚኒስትሪ ዜና ክኾኑ፡
4. ንዕውታት ተወዳደርቲ
   1ይ 30.000.00 ናቕፋ
   2ይ 20.000.00 ናቕፋ
   3ይ 10.000.00 ናቕፋ ሽልማት

ተዳሊዩልኩም ኣሎ።

እዚ ምልክታ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ጀሚሩ፡ ክሳብ መወዳእታ ሓምለ 2014 ኣብ ሚኒስትሪ ዜና ጨንፈር ስእሊ ክተረክቡ ንሕብር።

ንዝያዳ ሓበሬታ ብቑ.ቴሌፎን 115698/201820 ደዊልኩም ተወከሱ

ሚ/ዜና ጨ/ስእሊ

መዓልታዊት ጋዜጣ

ኣሰናዳኢ

ሳምሶን ሃይለ
saha@zena.gov.er
ቍ.ስ 116266/201820(2220)

ም/ኣሰናዳኢ

ብንያም ፍስሃጽዮን
bife@zena.gov.er
ቍ.ስ 201820(2217)
ፋክስ፡ 127749 - ቍ.ሳ.ጶ. 247
hadas@zena.gov.er

ምዝርጋሕ ጋዜጣ

ቍ.ስ. 200454

ምልክታ

ቍ.ስ. 125013 - ቍ.ሳ.ጶ. 1284

ለይ-ኣውት

ኤደን ሃብተኣብ
ነብያት ጸጋይ
ሳምራዊት መለስ
ዮሃንስ ሃይለ
ምስጋና ተዓገስ

ወይ ሰብ ደቀይ!

ሕርይቲ ኣብ ሰዉሮ ሲናይ

ገዝኡ ክብርኣብ

15 ክፋል

ካብ'ቶም ሓሙሽተ ዝፍቀዱ ገራፍ፡ ዝበዝሑ ግብጻውያን- ራሻይዳ ነበሩ። ሕልፊ ኩሎም ኣብ ዝኽሪ ሕርይቲ ዝተቐመጠ ግን ሓደ እድሪስ ኢሎም ዝጽውዕዎ ኤርትራዊ- ንእሽቶ ወዲ እዩ። ኣብ'ተን ቀዳሞት ክልተ መዓልታት እድሪስን እቶም ካልኦት ገራፍን ናብ'ቶም ግዳያት ብምእታው ሕርይቲ ጸብጺባ ክትውድኦ ዘይክኣለት መግረፍቲ ኣውረዱሎም። ሳልሰይቲ መዓልቲ ምስወግሐት ከኣ እቲ ብሳልስቱ ከጋፍያምን ብዘረባ ክህድዶምን ዝጸንሐ እድሪስ፡ "እናሃለ እዚ ተለፎን ሓዝዎ'ሞ ነናብ ሰብኩም ደዊልኩም፡ 'ወይ ህይወትኩም ወይ ገንዘብኩም ይብሉና ኣለዉ' በልዎም" ክብል ንኹሎም ዘርዓደ ምስተዛረበ፡ ብዙሕ ዝተዳህለት ሕርይቲ፡ ኣብ ኣእምሮኣ ንገዛኣ ረኣየታ። ካብ'ቲ ናይ ሽዑ እዋን ዝኽራ፡

"ኣብ'ተን ሰለስተ መዓልታት ኩሉ ዓይነት ስቓይ ኢና ርኢና። ሽሕ ሳዕ ደንግር ኢሎምና። ደንግር ማለት ከም'ዚ ድንን በል ማለት'ዩ። ብበትሪን ካልእ ሓጺን ወዲ ሓጺን ገይሮም ኣብ ሕቖና ስለዝሃርሙና ርእስና ከይንህረም'ሞ ከይንህሰ ወይ ከይንመውት ሓሲቦም'ዮም። ሕጂ እዚ ክብለካ ከለኹ ግን እቲ ድንን በል ዝብሉኻ ከይከፈልካዮም ከይትመውት'ዩ እምበር ንዓኻ ሓልዮምልካ ኣይኮኑን። ከምዚ ዓይነት ናይ በትሪን ናይ ኩርማዥን ምቕጥቃጥ ኩሉ ሳዕ፡ ንግሆ፡ ቀትሪ፡ ምሸት ኣሎ። ኣብታ ካልኣይቲ መዓልቲ እቲ ዝኸፍአ መጺኡ። ማለት ንግሆ ትሰእ ክንብል በዚ መጺኦም ዘይተባህሉ ሽድሽተ ሸውዓተ ከክንዲ ገለ ዝኾኑ ራሻይዳ'ዮም፡ ከምኡ ዓይነት ማህረምቲ የለን። እቲ ክቕጥቕጡኻ ከለዉ ብዛዕባ ፍጥረቶም የሕስበካ። በቲ ጉንዲ ገይሮም ናይ ብሓይሎም'ዮም፡ ክሳብ ደኺሞም ዘፍ ዝብሉ ዝምልዕሱኻ። ሕጂ ኣብኡ ኸኣ፡ እንታይ ይብሉ፡ ደገ ኣለኩምዶ? ደገ ኣለኩም ዶ? ይብሉኻ። ከምኡ ኢሎሙኻ፡ የብለይን እንተኢልካ፡ እቲ ማህረምቲ መሊሱ ስለዝኸብድ፡ ሕጂ ኩሉ 'ሰብ እወ ኣሎኒ'፡ 'እወ ኣሎኒ'፡ ኢሉ፡ ወላ'ቲ ፍጹም ዘይነበሮ'ዩ ኸምኡ ዝብል። ቀንዲ ነዚ ምግፋዕ ዘካይዶ ኸኣ መን ይመስለካ፡ እቲ ዓብደላ ዝብልዎ ቁልዓ'ዩ!... ኣብ ርእሲ ብበትሪን ብኹርማዥን ምቕጥቃጥ፡ ብዓይነብለይ ስኒብለይ ምርጋጽን ካልእ ክፉእ ከኣ ክልተ መዓልቲ ምሉእ ለይቲን ቀትሪን ደው በሉ ኢሎምና። ደው በቃ! ከምዚ ኣብ ወተሃደራዊ ታዕሊም ጽናዕ ዝብሉኻ ዓይነት ንኽልተ መዓልታት ከየዕረፍና። ነዚ ኹሉ ሕጂ እንታይ ኢሎም'ዮም ዘመኽንዩልካ መሰለካ፡ ገንዘብ ምስከፈልኩም ናብ እስራኤል ክነሰግረኩም ኢና። ቅድም ናብ እስራኤል ክትከዱ ኢኹም ይብሉኻ። ድሓር፡ ገንዘብ ኣምጽኡ፡ ይስዕብ። በቃ ኩሉ ዓይነት ግፍዒታት ምስ ሓለፈ ኣብ'ታ ሳልሰይቲ መዓልቲ ንኹልና ከብድና ከምንሓቘፍ ዝገበረ መጺኡ - ተለፎን ናብ ገዛ ምድዋል።..."

"ያላ..ኩሉኹም በብሪጋ ነናብ ሰብኩም ተለፎን ክትድውሉ ኢኹም! ተዳለዉ! ገንዘብ ክረኽበልና ይኽእል'ዩ ናይ ዝበልኩሞ ሰብ ቁጽሪ ተለፎን ዘክሩ፡ ኩሉኹም!" በለ እድሪስ፡ ነቲ ተለፎን ናይ ምድዋል መስርሕ እንክጅምሮ። ነታ ሞባይል ተለፎን ብየማናይ ኢዱ ሒዚዋ ብምንባሩ ምስ ምንቅስቓስ ኣእዳዉ ነዝነዝ በለት። በቲ ግዜ'ቲ ድላይ እቶም ግዳያት፡ ብሕልፊ ድማ ድላይ ሕርይቲ፡ እታ ተለፎን ኣብ ባይታ ወዲቓ ክትሕምሽሽ'ሞ ካብ ስራሕ ወጻኢ ክትከውን ነበረ። እድሪስ ኣብ ቅድመኡ ንዝጸንሐ ጸፍዐ፡ ብዘረባ ድማ ብዙሕ እናሃደደ ኣሸገሮም። ድላዩ ኸኣ ቁጽሪ ተለፎን ክህብዎ'ሞ፡ ደዊሉ ገንዘብ ክቕበል'ዩ ዝነበረ።

ነቲ ምፍርራህን ጽፍዒትን ምስ ኣብዝሖ፡ እቶም ግዳያት በብሓደ፡ ኣብ ኣእምሮኦም ንዘዝመጾም ቁጽሪ ተለፎን ክነግርዎ ቅድሚ ምጅማሮም፡ እድሪስ፡ "ስምዑ! ሕጂ እቲ ካብ ሲናይ ብህይወት ትወጽሉን ትሞቱሉን ግዜ ኣኺሉ ኣሎ። ..." ድሕሪ-ምባል ንገለ ህሞት ርእሱ ኣድኒኑ ናብ መሬት ጠመተ። በተግ ምስ በለ ኸኣ ግልብጥ ኢሉ ኣፉ ከፈተ።

"ነፍሲወከፍኩም ሰሰለስተ ሽሕን ሓሙሽተ ሚእትን ዶላር ኣብ ኢደይ ክምዝኣቱ ትገብሩ! ዝኾነ ነዘን ገንዘብ ካብ ሎሚ መዓልቲ ዝሕለፈን ህይወቱ ኣይደልያን'ዩ ማለት'ዩ፡ በቃ ከምዘላታ'የ ዝዛረብ ዘለኹ... ህይወቱ ኣይደልያን'ዩ!" ብብርቱዕ እናጨደረ'ዩ ዝዛረብ ነይሩ።

ከም'ዚ ኢሉ ከይኣኸሎ ኸኣ፡ ናብ'ቶም ደው ኣቢሉ ዝሰርዮም ግዳያት ቀሪቡ፡ ናብ'ቲ ብሓደ ጫፍ ዝተሰርዐ መንእሰይ ቀረበ። ኣብ የማናይ ኢዱ ንዝነበረት ተለፎን፡ ኣልዕል ኣቢሉ ክጠዋውቓ እናተቖረበ፡ "ቁጽሪ ተለፎንካ ክንደይ'ዩ! ዝዘከርካዮ ቁጽሪ- ተለፎን ክንደይ'ዩ?" ብሕቶ ገይሩ ገዲድዎ።

እቲ መንእሰይ ገና ድንን ኢሉ ኸሎ፡ ብዙሕ እናተማትአ ካብ ዝኽሩ ቁጽሪታት ነገሮ'ሞ እድሪስ ቀጥታ ደወለ። ነቲ ቁጽሪታት ክጸቓቕጦ ኸሎ፡ ኣብ ስእለ-ኣእምሮኡ ዶላራት ስለዝነበረ ብብርቱዕ ቅልጣፈ ፈጸሞ። እንተኾነ ዝደወለላ ቁጽሪ-ተለፎን ጻውዒት ክትገብር ኣይክኣለትን። ነተን ቁጽሪታት ክጸቓቕጣ ዝጸንሓ ኣእዳዉ ኣብ ገጽ'ቲ መንእሰይ ምስ ኣብጽሐን ብርቱዕ ድምጺ ተሰምዐ። እቲ መንእሰይ ገጹ ደም መሰለ። "መን ምዃነይ ኣይፈለጥካንን! ጌጋ ቴለፎን ክትሕብረኒ! ዘይሰርሕ ቴለፎን ክትህበኒ!" ንገጹ ኣብ ዝተፈላለየ ስምዒታት እናቐያየረ ይዛረብ ነይሩ።

"ሕሰብ! ካልእ ዝሰርሕ ቴለፎን ድለ! ክምለስካ'የ!" ድሕሪ ምባል ገዲፍዎ ናብ'ታ ብድሕሪኡ ዝነበረት ጉርዞ ሰገረ። እዚ እናኾነ ንሕርይቲ "ናይ መን ተለፎን ኮን'የ ክህቦ?" ዝብል ሕቶ ሓማሚስዋ ነይሩ።

ኣብ ካልኣይ ቁጽሪ ተለፎን ክትህብ ዝተሓተተት ጉርዞ፡ ዝዘከረቶ ቁጽሪ ሃበት። እድሪስ ምስ ደወለ ድማ ፍሽኽ በለ። ጻውዒት ከምዝሰምዐ ንምግማቱ ኣጸጋሚ ኣይነበረን። ተለፎን ሰለስተ ኣርባዕተ ጻውዒት ምስ ገበረት፡ ዘልዕላ ተረኸበ። "ሄለው መን ክብል?" ዝብል ምላሽን ሕቶን ስለዝመጸ፡ እምበኣር እድሪስ ነታ ተለፎን ቀጽበት ኣብ እዝኒ ናይታ ጉርዞ ኣልገባ።

"ሄለው በልያ፡ ኣብ ሲናይ ተታሒዘ ኣለኹ፡ ሰለስተ ሽሕን ሓሙሽተ ሚእትን ዶላር ሎሚ እንተዘይከፊልኩምለይ ክቐትሉኒ'ዮም፡ ኢልኪ ኸኣ ወስኽላ" ብየማናይ ኢዱ ንመሕለፊ ድምጺ ናይታ ተለፎን ዓቢሱ፡ ዳርጋ ብሕሹኽታ ተዛሪበዋ።

እታ ጉርዞ ግን ዝኾነ ቃል ኣየስምዐትን። ንሱ፡ ተዛረቢ ክብል፡ እታ ጉርዞ ኣብ ስቕታ ክትሕባእ፡ ተደዊልሎም ከብቅዕ ደሃይ-ደዋሊ ዝሰኣኑ ተቐባሎ ተሌፎኖም ዓጸዉ። እድሪስ፡ ንልሳኑ ንደገ ብምውጻእ ነኻኸሳ። ንኣዕይንቱ ፈጠጦ ኣበለን። ካብ ባይታ ገዚፍ በትሪ ኣልዒሉ ኸኣ ናብ ባይታ ሰንደዎ። ዳግማይ ነቲ በትሪ ኣልዒሉ'ውን ዳስ ክሳብ ዝነቓነቕ ንዚንጎን ጣውላታትን ወቕዖ። ይግዕር ስለ ዝነበረ ድማ ናይ ኣእምሮ ሕማም ዝነበሮ ኣምሰሎ። ምግዓርን ምዕግርጋርን ምስፈጸመ፡ ነታ ካብ ፍርቂ ዝተሰብረት በትሪ ንሳልሳይ ሳዕ ኣልዒሉ ናብ ጉርዞ ቀረበ። ጥምት ምስ ኣበላ ግን ነታ በትሪ ሰው ኣበላ'ሞ ኣዕይንቱ ካብ ኣዕይንታ ከይኣለየ ኣድሓርሓረ። ኣብ ርእሱ ካልእ ሓሳብ ከምዝተፈጥረ ኩላቶም ገመቱ። እታ ጉርዞ፡ ነዚ ምስ ረኣየት 'ብኻ እባ ተዛሪበ' ዝብል ሓሳብ መጽኣ። እንታይ ኮን'ዩ ከምጽእ? ዝብል ሕቶ ኸኣ ንነፍሲ ወከፎም ግድል ኰኖም።

ይቕጽል...

ሕቶ? ጥዕና

ታደሰ ተኽለ

ምንቃጽ ኣፍ እንታይ ጠንቁ?

ኣፈይ ምንቃጽ ካብ ዝጅምር ዳርጋ መንፈቕ እኳ ይገብር ይኸውን። ናይ ጽምኢ ስምዒት እውን ስለ ዝስመዓኒ ሽኮርያ ከይትኸውን ኢሉ፣ ኣብ ፋርማሲ ከይደ ተለኪዐ። ዓቐን ሽኮር ኣብ ደመይ ንቡር ስለ ዝጸንሐ ሽኮርያ ከም ዘይኮኑት ገሚተ። እቲ ምንቃጽ ኣፍን ጽምእን ግና ኣይገደፈንን። ካልእ ዝስመዓኒ ናይ ጥዕና ጸገም የብለይን። እንታይ ኰን ይኸውን?

ገብሪት ኮባቢ ከረን

ንኽንድዚ ኣዋርሕ ብዘይተነጸረ ምኽንያት ብጽምኢ ክትጽገም ናይ ንቡር ጥዕና ምልክት ኣይኮነን። ኣፍካ ትካል ጥዕና ኬድካ መርመራ ምግባር ዘይተርፈካ ምዃኑ ተረዳእ። ብወገንካ ድማ ኣብ'ዘን ዝሓለፋ ኣዋርሕ ኣብ ኣመጋግባን መነባብሮን እንታይ ምቅይያራት ከም ዝገበርካ ኣስተብህል።

ጨው እትፈቱ መርዓት ዘእተወ ሓደ ሰብ ዘይተፈልጠ ሕማም ኣማዕቢሉ ኢሉ ንኣስታት ሓደ ዓመት ዝኣክል ድሕሪ ምስቓዩ፣ ጠንቂ ናይቲ ዘንድዶ ዝነበረ ጽምኢ፣ ጨው ኣዝዩ ዝበዝሖ መኣዲ ስለ ዝጀመረ ከም ዝኾነ ምስ ተረደአ፣ ምስ በዓልቲ ቤቱ ተሰማሚዑ ፍታሕ ከም ዝገበረሉ ኣዋጊዑና ነይሩ። ቀመም ወይ ጨው ዝበዝሖ መግቢ ትምገብ እንድሕር ሃሊኻ ኣስተብህል። ጽምኢ ማይ ዘበጋግሱ ሽኮራዊ

ዝነቅጽ ዘሎ ስለ ዝጸምአ እዩ። ኣካላትካ ፈሳሲ ስለ ዘድልዮ ዘሎ ድማ ናይ ጽምኢ ስምዒት ይፈጥረልካ ኣሎ። ማይ ዘጽምእ ሽኮርያ ጥራይ ኣይኮነን ዝብል መምርሒ ሓዝ። ናይ ሽኮርያ መርመራ እንተኾነ እውን ኣብዘን ሽዱሽተ ኣዋርሕ ሓንሳእ ጥራይ ኢኻ ገይርካ። ዓቐን ሽኮር ኣብ ደምካ ብዝተፈላለየ ምኽንያታት ኣብ ዝወረደሉ ግዜ እንተተመርሚርካ እውን ንቡር ናይ ሽኮር ዓቐን ክጸንሓካ ይኽእል እዩ። ስለዚ ሽኮርያ የብለይን ኢልካ ክትተኣማመን ኣይትኽእልን ኢኻ።

እምበኣርከስ ገብሪት ናብ መስተታት ተብዝሕ እንድሕር ሃሊኻ እውን ተዓዘብ።

ሓያል ኣካላዊ ምንቅስቓስ ጀሚርካ እንተኼንካ፣ ወይ ተደጋጋሚ ውጽኣት ይመላለሰካ እንተኾይኑ፣ ኣቃልብ።

ብሓኪም ዝተኣዘዘልካ መድሃኒታት ትወስድ እንድሕር ሃሊኻ፣ ሳዕቤን ናይቲ ኣፋውስ ከይከውን ንሓኪምካ ተወከስ። ኮታስ ናብ ሓኪም ኬድካ መርመራ ምግባር ስለ ዘይተርፈካ፣ ድሕሪ እዚ ዝስመዓካ ዘሎ ምንቃጽ ኣፍን ጽምእን መበገሲ ሕማምን እንድሕር ሃልዩ ካብ ሓኪም ክትርዳእ ትኽእል ኢኻ።

ብምስፍሳፍ ሓጺን ክብደይ ክጥፍኦ እኽእል ዶ?

ዕድመይ ልዕሊ 65 እዩ። ብእግሪ ናይ ምጉዓዝ ልምዲ እኳ እንተዝለወ፣ ኣብ ክብደይ ዘሎ ግዝፈ ግና ክጎድል ኣይከኣለን። ክብደት ምስፍሳፍ ከም ዘጥፍኦ ሰሚዐ ኣለኹ። ምስ ዕድመይ ዝኸይድ ዶ ይመስል? እስከ ጠቓሚ እትብሎ ምኽሪ ሃበኒ።

ያሲን ሚኤል ከተማ

ምስ ምድፋእ ዕድመ፡ ጭዋዳታትን ኣዕጽምትን እውን እናደኸመ ከም ዝኸይድ ይፍለጥ። ኣካላት እቲ ኣብ ግዜ ብጽሕና ዝነበሮ ሓይሊ እናላሕለሐ ይኸይድ። ሓፈሻዊ ጥዕና ሰብ እውን ከምቲ ናይ ግዜ ጉብዝና ምሉእ ክኸውን ኣይክእልን። ኣቶ ያሲን ትገብሮ ዘለኻ ናይ እግሪ ጉዕዞ ኣዝዩ ጠቓሚ ምዃኑ ኣስተብሂልካ ትኸውን። ምስ ብዝሒ ኮፍን ዋሕዲ ኣካላዊ ምንቅስቓስን ክስዕቡ ዝኽእሉ ሓያሎ ሕማማት ክትከላኸል የኽእለካ እዩ፣ ቀጽሎ ድማ።

ክብድኻ ዝፍጥጥ ዝበለ ከም ዝኾነን ከተጉድሎ ድልየት ከምዘለካን እውን ሓቢርካ ኣለኻ። ልክዕ እዩ ናይ ክብዲ ክራሽ ወይ ምዝፍጣጥ ክጥፍኡ ዝኽእሉ ናይ ኣካላዊ ምንቅስቓስ ዓይነታት ኣለው። ሓደ ካብኡ ምስፍሳፍ ክብደት እዩ። ንዕድሜኻ ዝምልከትን ምስ ኩነታት ጥዕናኻ ዝሰማምዑን ክብደት ምልዓል ድማ ክትለማመድ ወይ ክትጀምር ትኽእል ኢኻ። ግና ኣስተውዕል፣ ሀሩግ ኢልካ ከም ናይ መንእሰያት ብረዘንቲ መሳርሒ ክትጀምር ኣይትኽእልን።

ከም ሕማማት ልቢ ዝኣመሰለ ጥዕናዊ ጸገም ከይህልወካ ኣቐዲምካ ምስ ክኢላ ኣካላዊ ምንቅስቓስ ብምልዛብ ንዓኻ ዝጥዕመካ ዓይነት ስፖርት ከተለሊ ይግበኣካ። እንድሕር ንኽብደት ምልዓል ዝኸልክል ሕማም ሃልዩካ ክኢላ ስፖርት ካልእ ዓይነት ኣካላዊ ምንቅስቓስ ክመርጸልካ ይኽእል እዩ። ንቕልጽም መሓውር መሐየሊ ወይ መርንዲ ዝሰርሑ ናይ ክብደት ምልዓል ዓይነታት ንጭዋዳታት ክብዲ ከሐይለልካ ኣይክእልን። ስለዚ ክራሽ ከጥፈኣልካ ዝኽእል ዓይነት ምስፍሳፍ ኣየናይ ምዃኑ ኣብ ኣስመራ ካብ ዘለዉ ክኢላታት ተወኪስካ ተረዳእ። ጥንቃቐ ዘድልዮ ዓይነት ስፖርት ስለ ዝኾነ ባዕልኻ ብዘይ ምኽሪ ክኢላ ኣይትጀምር።

ምስ ዕድሚኦምን ኩነታት ጥዕንኦምን ዝሰነ ዓይነት ምስፍሳፍ ብዓቕሞም እናኣካየዱ ኣብ ጸቡቕ ውጽኢት ዝበጽሑ ኣሰማትየም ኣብ መዛግቡቲ ስፖርት ዘስፈሩ ሓያሎ ሽማግለታት ኣለው። ቅድሚ ቍሩብ ግዜ ብበሰ ዝቃለሓሉ ወዲ 93 ዓመት ቻርለስ ዩጀስተር እዩ። እቲ ብምኽንያት ዕበየት ካብ ስራሕ ዝተኣለየ ናይ ቀደም ሓኪም ስኒ ኣብ 87 ዓመት ክብደት ምስፍሳፍ ጀሚሩ። ኣቶ ያሲን ከምዚ ናትካ ክራሽ እናሸገሮን ክብደት ኣካላት እናወሰኸን ይኸይድ ከም ዘሎ ድሕሪ ምዕዛቡ ዚ ዓይነት ስፖርት ከም ዝመረጸ ይሕብር። ኩሉ ሰብ ክገብሮ ከም ዝኽእልን እናሓበረ፣ 'ኣረጊት መኪና ብሓዳስ መኪና ከም ምቅያር' እዩ ኸኣ ይብል።

ናብ መንደዓት ክቕየር ይኽእል ድዩ?

ብሰንኪ ዘይግቡእ ኮፍ ኣበሃህላ ወይ ሕቖኻ ሰይርካ ጠጠው ምባል ዝመጽእ ምጉባጥ ናብ መንድዓት ዶ ክቕየር ይኽእል? ከመይ ከ ናብ ንቡር ክምለስ ይኽእል?

ደላይት ምኽሪ ካብ ኣስመራ

ዝኸበርኪ ደላይት ምኽሪ፣ ሰኣን ግቡእ ኮፍ ኣበሃህላ ወይ ኣቃውማ ኣካላት ሰብ ካብ መንኩብ ወይ ካብ ዓጽሚ ዓንዲ ሕቖኺ ክሕጉብ ይኽእል እዩ። ምጉባጥ መንኩብን ዓንድሕቖን ድማ ኣብ ዝተፈላለየ ኣዕጽምቲ ዝፍጠር ጸገማት እዩ። ብመሰረት እቲ ደብዳቤኺ፣ እቲ ኣብ ዓንዲ ሕቖኺ ዘሎ ጸገም ናብ መንድዓት ዶ ክምዕብል ይኽእል ኢልኪ ምሕታትኪ መንድዓት ከም ዘይኮነ ገሚትኪ ኣለኺ። ስለዚ ብጸቕጢ ስራሕ፣ ወይ ብልምዲ ናይ ኣካይዳ (slouching) ዝጋሃድ ምሕጓብ እንተኾይኑ ምስ ዕድሜኺ ብዝሳነን ዝዓቕምኽን በዓል ሞያ ሓኪም ዝሕብረልኪ ኣካላዊ ምንቅስቓስ ብምክያድ ወይ ክኢላ ፊዝዮተራፒ ብዝእዝዘልኪ ሕክምና ከተማሕይሽዮ ትኽእሊ ኢኺ።

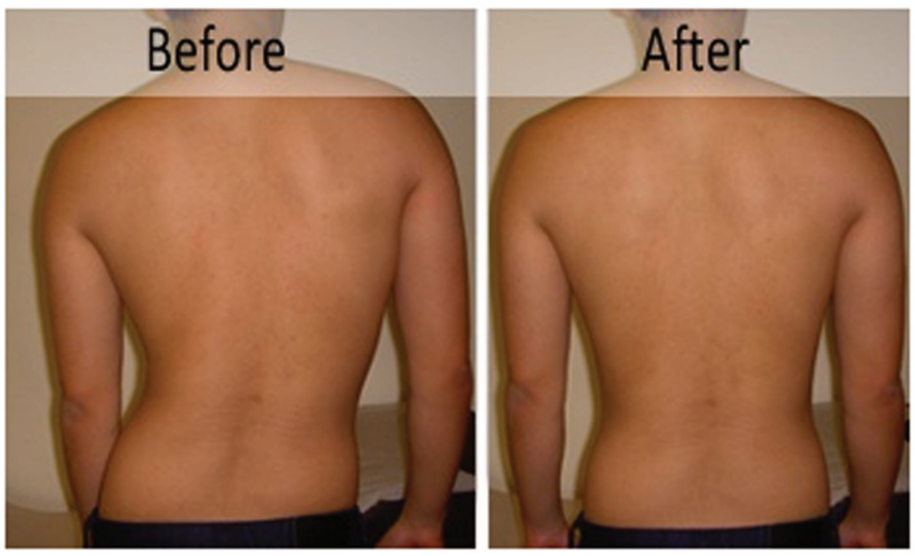

መንድዓት ዝተፈላለየ ደረጃታትን በበይኑ ኣበጋግሳን ዘለዎ ሕማም ከም ምዃኑ ብሓኪም ዝግበረሉ ኣተኣላልያ እውን ክፈላለ ይኽእል። ስለዚ ኣብ ሕቖኺ ዘሎ ምሕጓብ ሓደ ካብ ደረጃታት መንደዓት እንተኾይኑ እውን ብኽኢላ በዓል ሞያ ክእለ ይኽእል እዩ። እቲ ዝበለጸ ንስኺ ኣብዚ ግዜ እዚ ክትገብርዮ ዘለኪ ስጉምቲ ግና ቅልጥፍ ኢልኪ ናብ ሕክምና ምኻድ እዩ። ብናይ ስራሕ ጸቕጢ ወይ ብልምዲ ዝመጸኪ ምጉባጥ እንተኾይኑ ወይ ትሑት ደረጃ መንደዓት እንተኾይኑ ሓኪም ምስ ኣነጸረልኪ እቲ ዘድልየኪ ሓገዝን ሓበሬታን ክትረኽብሉ ከም ትኽእሊ ተስፋ ንገብር።

ዕላል ምስ መንእሰይ ሰዛኒና ብምኽንያት ፈስቲቫል መንእሰያት

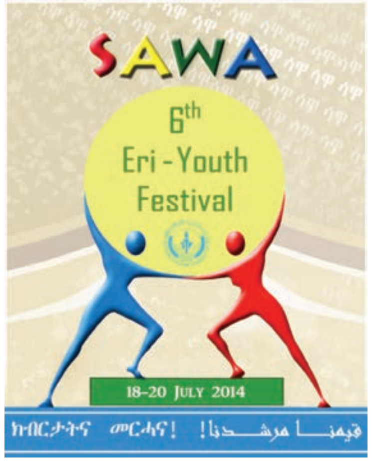

ጥዑምዝጊ ተስፋይ
ካልኣይ ክፋል

ቀንዲ ማሕለዪ ኮሜዲ፡ ምስሓቕን ምዝንጋዕን እዩ። ኣብ ስራሓትካ እናስሓቕካ መልእኽቲ ዘሕልፉ ዲኻ ወይስ መልእኽቲ ብዘየገድስ ኣብ ምስሓቕ ጥራይ ዝተኩሩ ትገብርም?

መልእኽቲ ዘለዎ ድርሰት'ዩ ዘጸልለኒ። ብሕልፊ ድማ ፍልይ ዝበለ መልእኽቲ ዘለዎ ክኸውን ከለ። መልእኽቲ ዘይብሉ ኮሜዲ ከም'ዚ ባቡር ብዘይጽዕነት ማለት እዩ። መልእኽቲ ዘይብሉ እንተ ኾይኑ ገለ ዝተረፎ ነገር ኣለዎ። ብርግጽ ንኸተስሕቐን ከተዛናግዐን ኢኻ ኮሜዲ ትሰርሕ። ከም ኣርቲስት መጠን ግን በየናይ መንገዲ ትደርሶም ክትመርጽ ኣለካ። መልእኽቲ ዘይብሉ ስራሕ እንተ ኾይኑ ድማ ተዘኪሪ ኣይኮነን። ከምኡ ስለ ዝኾነ ድማ ካብ 2008 ኣትሒዘ መብዛሕትኦም ስራሓተይ መልእኽቲ ክህልዎም ኣለዎ ኢለ ፍልይ ዝበለ ስራሓት ክሰርሕ ዝወሰንኩ። ማስሓቕ ተመናዊ እዩ። መልእኽቲ ግን ኑባሪ እዩ። ብፍላይ ርዝን ዝበለ መልእኽቲ ምስ ዝኸውን። ቅዲ ናይ'ቲ ስራሕ ብዘየገድስ መልእኽቲ ዘለዎ እንተ ኾይኑ ተመራጺ እዩ ዝብል እምነት ኣለኒ። ብሕንጢጢ ምስ ጀመርኩ ድማ ከምኡ ዝበለ ስራሕ ተመራጺ ኮይኑ ረኺበዮ።

ኣየናይ ዓይነት ቅዲ ኢኻ እትኽተል?

ዳርጋ ኩላቶም ዓይነት ቅድታት ተጠቒመሉ ኣለኹ። ንኣብነት እቲ "ፋርስ" ዝበሃል መልእኽቲ ዘይብሉ ዓይነት ቅዲ ኣብ ገለ እዋን ተጠቒመሉ እየ። ብዓብኡ ግን እቲ "ሳታየር" (ጥሙዊ) ኮይኑ መልእኽቲ ዘለዎ ዓይነት እየ ዝጥቀም። ኣብ'ዚ እዋን ከኣ መዘከራዊ ድራማ ብዝበዝሐ ዝሰርሓሉ ዘለኹ እየ። እታ ሓንቲ ዘይተኻእለትና ዘለና "ሰርከስ ድራማ" እያ። እቲ "ሞራሊቲ" ዘይብሉ "ብላክ ድራማ" ግን ምስ ሕብረተሰብና ስለ ዘይከይድ ብዙሕ ቀሊሕ ኣይንብሎን ኢና። ከም'ዚ ናይ ቻርለስ ቻፕሊን ብዘይ ዘረርብ ማለት ብምንቅስቓስን መዘቃን ጥራይ ዛንታ ዝሞገር ኮሜዲ እውን ቅድሚ ሕጂ ፈቲነ እየ። ብቻርለስ ቻፕሊን ዝተጉብረ ስለ ዝኾነ ሓድሽ ነገር ኣይኮነን። ኮይኑ ግና ምፍታኑ ስለ ዘይጽላእ ተፈቲኑ። "ክንደይ ግዜ እየ ከብጨ' ኢልካ ሓድሽ ነገር ክትፍትን ኢኻ እትደሊ። ወትሩ ድማ ኣብ እትሰርሖም ስራሓት ለውጢ ከም ዘድሊ ክትኣምን ኣለካ።

ድሕሪታ ሓንቲ ሚሉዲ ምስ ሕንጢጢ ኣይሰራሕኩምን። ኀቢዛዶ ኮይና?

ክትጉብዘ ኢያ እምበር ከምኡ ኢላ ደኣ ክትጸንሕ ኮይና! ሕንጢጢ ኣመና ንፍዕቲ ተማሃሪት ናይ ቤት ትምህርቲ ኣማኒኤል ኢያ። ኣብ ዩኒቲ እያ ትወዓደር። መምህር ኤፍሬም'ዩ 'ክትሰርሓልካ እትኽእል በላሕ ቆልዓ' ኢሉ ኣማጺኡለይ። ኀቢዛ ትኾውን እምበር ክንደይ ዓመታት ደዩ ኮይኑ ዘሎ። ኣነ ብጻዕቂ ስራሕ፡ ንሳ ድማ ብጻዕቂ ትምህርትን መጽናዕትን ግዲ ኮይኑስ ክሳብ ሕጂ ኣይተራኸብናን።

ሃም ካብ ገጠር ከም ዝመጸኡ ገይርካ እትሣንዖም ገጸ ባህርያት፡ ወላ ሓንቲ ከም ዘይፈልጡ፡ ዓያሹ. . . ዓይነት ገይርካ ኢኻ እተቕርቦም። እንታይ ገበሩኻ ወደይ!? ወዲ ገጠር እንተ ተባሂሉ ከምኡ ደዩ?

ኣብ'ዚ እዋን ከም ቅዲ ብዙሕ ዝጥቀመሉ ኣይኮንኩን። ቅድም እዩ ከምኡ ነይሩ። ኣብ'ቲ ቅድም እውን ምሉእ ብምሉእ ኣይኮንኩን ከምኡ ገይረ ዝቐርጾም ነይረ። ንኣብነት ሰዛኒና እንተ ኢልካ - ጎደና ምንባር፡ ወይ ሕንጢጢ፡ ወይ እውን ወጬ ንመን ዝብል ሳሕቲ ዝቕልቀሉ ኮሜዲታት ይመጽኣካ ይኾኑ። ከሳእሰ ኣለ ኣይኮንኩን ከምኡ ዝሰርሕ። ሎሚ ኣብ ገጠር ኬድካ "ዲሽ" ዘይተሰቐሎ ገዛ ውሑድ ጥራይ ኢኻ እትረኽብ። ደሓር ገያሺ ስራሕ ክትሰርሕ እንተ ድኣ ኼንካ ተኣማኒ ክኸውን ኢኻ እትደሊ። ኣብ ደገ ከተርኢ ከለኻ እቶም ገጠር ዘለዉ'ውን ኣብ ደገ ኣለዉ። ማዕረ ክንድ'ዚ ዲና ድሒርና ዘለና ክብሉ ይኽእሉ እዮም። ምናልባት ኣብ ገለ እዋን ከም ቴክኒክ ኣብ ሕልሚ ክትጥቀመሉ ትኽእል ኢኻ። ቀጻሊ ስራሓትካ ከምኡ እንተ ኾይኑ ግን ከምኖ ይኽእል እዩ። ስለዚ ኣነስ ዳርጋ ገዲፈዮ እየ። ሳሕቲ ኑቲ ዛንታ ክትብል ከም'ዚ ናይ ሕንጢጢ፡ ወጬ. . . ዝኣመሰለ ቅልቅል ዝበል እንተ ዘይኮይኑ ዳርጋ ገዲፈዮ እየ።

ካብ ምንታይ ተበጊስካ ትደርስ?

ትዕዝብቲ ወይ ኣጋጣሚታት. . .

ኣጋጣሚታት ኣሎ፡ ስርሐይ ኢልካ እትዕዝቦ እውን ኣሎ። ኣብ መዓልታዊ ሂወተይ ዳኛሪ (መዘክር) እሕዝ እየ። ኣጋጣሚ ሎሚ ከየጸሓፍኩዎ ከለኹ ሓደጋ ስለ ዝወደቐትኒ ደኣ ከይትሰኑበድ እምበር፡ እዛም ኩሎም ወረቓቕቲ መዘከራት ዝሓዘኩሎም እዮም። (ንጆባኡ ግጥም ዘበሉ ቅንጥብጣባት ብትኽታኸን ወረቓቕቲ እናርኣየ) - ከም'ዚ ትርእዮ ዘለኻ ኩምር ምስ በሉ፡ ሓደ መዓልቲ ኑቶም ሓሳባት ኣብ ጥዑይ ወረቐት ኣስፍሮም። ኣብ ሓደ እዋን ምስ'ቲ እትደልዮ ድርሰት ዝኸዱ ብዙሓት ሓሳብ ኣብ መዘክርካ ይጸንሑኻ። ከምኡ እናገበርካ እንድሕር ጸኒሕካ ክትሰርሕ ምስ ተበገስካ ብሓሳባት ኣይትጭነቕን ኢኻ። ሸዑ እናወጻእካ ተሰብሮም ጥራይ።

ኣብ ትዕዝብቲ ከመይ ኢኻ?

ትዕዝብቲ መብዛሕትኡ እዋን ኣብ ዝኸሰሉ እዋን እዩ ዘሎ። ንኣብነት ፊልም ወይ ኮሜዲ ክትሰርሕ ሲነማቶግራፈር ኮይኑ ናብ ገጠር ኣብ ዝኸደሉ እዋን፡ ብዙሕ ነገራት'የ ዝዕዘብ። ንኣብነት "እምብረመጠን" እትብል ቃል - መርዓ ክዝከሮሕ ምስ ኣኸለሉ ተሰፋጽዮን ዓዲ ወርሓሱብ ምስ ከድና፡ ኣብኡ እየ ሰሚዐያ። ብዙሕ ግዜ ክትደጋገም ሰሚዐያ። ኣመና ጉላጺት ኮይና ስለ ዝተሰምዓትኒ እዛ ቃል ደኣ ዘይንጥቀመላ ኢለ ሓሲበ። ሐዚያ ድማ መጺኣ። ስለዚ - ኣብ ትዕዝብትኻ ገለ ፍሉይ ነገራት የጋጥመካ'ሞ፡ ክትሰርሓሉ ድማ ትብህግ።

ስለዚ ቋንቋ እውን ትጽዕብ ኢኻ ማለት'ዩ?

ግድን እምበር! ተዋሳኣይ ወይ ደራሲ፡ ኣብ ቋንቋ ዘይግደሰን ዘየስተብህልን እንተ ኾይኑ ሃንፍ ኣለዎ ማለት እዩ። ምኽንያቱ ንተዓዘብይ ብቛንቋኡ ክትዛረቦ ስለ ዘለካ።

ኮመድያን ሰዛኒና - እንተ ዘይተጋጥሮ በዓል ሓዳር ኢኺ . .

እወ በዓል ሓዳር እየ። ኣቦ ሰለስተ ቆልዑ. . .

በዓልቲ ቤትካ ኣብ ተዋስኦ ትርእየካ ትኸውን እያ'ሞ፡ ኣብ ካልእ እዋን ኑቲ ኮመድያንን ኑቲ ናይ ብሓቂ በዓል ቤታን ምፍላይ የጸግማዶ ይኾውን?

ኑቲ ዝሰርሖ ኮሜዲ ከም'ቲ ናይ ካልኦት ኮመድያን ተሣንጥያ ኣይትርእየን'ያ። ዚያዳ ካብ ናተይ ስራሓት ናይ ካልኦት ኮመድያን ስራሓት ተደንቖን ትዕዘበኒ።

እቲ ኣብ ኮሜዲ እትገብሮ ምንቅስቓስ ስለ ዘሕፍራዶ ይኸውን?

ኣይኮነን። ናይ ብዙሓት እኮ ትርኢ እያ። ናይ በዓል ኪዳነ ግርማይ፡ ናይ ቃሉ፡ ናይ ማይናስ ኮታ ናይ ብዙሓት ኮመድያን ይስሕብ'ዩ። ኣብ'ቲ ናተይ ምስ ምስ በጽሐት ግን ገለ "ፈርማታ" ኣሎ ዝሕዛ። ስለምንታይ ከም ዝኾነ ንዓይ ኣይርድኣንን እዩ። ብኣንጻሩ ከኣ ካልኦት ሰባት 'ኮሜዲ ናይ ሰዛኒና እንተሰኪ ሃብና' ይብሉዋ። ንሳ ድማ 'የብልናን' ትብሎም። ኣነ ከኣ ኑቲ ናተይ ስራሓት ናይ ምሓዝ ልምዲ የብለይን። ከምኡ ምኻኑ ድማ የሐጉሰኒ እዩ። ማለት'ሲ፡ ስነ ጥበብ ናይ ስጋይ ስጋኻ ክኸውን ስለ ዘይብሉ እዩ። ኑቲ ትፈትዎ 'እፈትዎ'የ' ትብል፡ ኑቲ ዘይትፈትዎ ድማ 'ኣይፈትዎን'የ' ክትብል ኣለካ።

ኣብ ተራ እዋን ተስሒቓ ከይትኸውን'ሞ፡ ሰሓቓ ኣብኡ ትውድእ ከይትህሉ?

ፍጹም! ናብራና ከም'ዚ ናይ ኮመድያን ዓይነት ኣይኮነን። ግና ከምኡ መመልኣኽኻ እዩ። 'መልኣኸይን መልኣኽትካን ንሓዳር እምበር ንኮሜዲ ኣይኮነውንን እዩ' ማለታ ከይኮውን።

ደቅኻኸ?

ደቀይ እውን ደሓን'ዮም። ኣነኳ ኣብ ገዛ ይኹን ኣብ ዝኾነ ይኹን ኣጋጣሚታት ናተይ ስራሓት እንተሎ ኮፍ ኢለ ክርኢ ኣይክእልን እየ። ንምንታይ ከም ዝኾንኩ ኣይርድኣንን። ድርፈ፡ ፊልም ይኹን ኮሜዲ ብዘየገድስ ሰብ ክርኢ እንተ ጸኒሑኒ ኮፍ ኢለ ክርእዮ ኣይክእልን እየ።

ስለ እትሓፍር ዲኻ?

እንድዒ! ናይ ተፈጥሮ፡ ናይ ባህሪ ነገር ኣዩ። እዛ ሕፍረት ዝብልዋ ካብ'ዚ ኑበሰይ ምልጋስ ኣብየ። በቃ ብፍላይ ሰብ ኣብ ዘለዎ ናተይ ክርኢ ኣይክእልን'የ። ደቀይ ከኣ ከም ሰቦም እዮም። ኣጋጣሚ ኣብ ኤሪ ቲቪ እንተ መጺኡ ይርእዩ። ከምኡ እንተ'ኹነ ድማ ናብ ጎረቤት ከይዶም ይርእዩ። ኣብ ገዛ ግን ናተይ ክርእዩ ኢለ ወሲዐሎም ኣይፈልጥን።

ኣብ እዋን ምውሳእ ደኣ እዛ ሕፍረት ኣበይ ተቐምጣ?

እንድዒ ኣታ ወዲ! ንዓይ እውን ወትሩ እዩ ዝገርመኒ። ክሳብ እታ መድረኽ ዝረግጽ ኣመና እየ ዝፈርህ። ናይ ዘሮ ሰዓት ኣኺሉ ምውሳእ ጀሚረ ምስ ወዓእኩ እየ ንኡብሰይ ዝረኽቦ። ምስ'ቲ ኣብ መድረኽ ዝፍጠር ስምዒት፡ እንታይ እየ ዝገብር ዘለኹ፡ ብኸመይ እዩ ተሰሪሑ ኣይርድኣንን እዩ። ክሳብ ኣብ መድረኽ ዝኣቱ ይፍለጠኒ፡ እትው ክብል ከለኹ ግን ንሓንስ ኣብኣ እየ ዝገድፎ። ናብ መድረኽ ኣይማልኣን እዩ። ኣብ'ቲ እናዕረፍካ እትሰርሖ ነዊሕ ፊልምታት ጸገም የብሉን። ኣብ'ቲ እትው ኢሎካ ወዲእካዮ እትወጽእ ግን በቃ ከምኡ እዩ። ገለ ነገር ኣሎ ማለት እዩ ዘይብጽሕኩም።

ደቕኻ ከሳዕቡ ወይ ባህ ኢሉዎም ኑቲ ናትካ ኮሜዲ ክደግምዎ ይፍትኑዶ?

ፍጹም! ወላ ሓደ ከምኡ ዝኑብር ወላዲ የብለይን።

ትግበጽም ከይትኸውን?

ኣይኮነን። ኣጋጣሚ ከምኡ ክንብሩ ርእየዮም እውን ኣይፈልጥን። ተተወሂቦካ እዩ ማስለኒ። እቲ ሓደ ናይ ትምህርቲ እዩ፡ ውዕይቲ ትብሃል እታ ንእሽቶይ'ያ፡ ንሳ እውን ብዝዕባኡ ተጉዳስነት የብላን። እታ ዓባይ ድማ ኣብ ትምህርቲ እንተ ዘይኮይኑ ኣብ ስነ ጥበብ ብዙሕ ኣድህቦ የብላን። ኣብ ቀጻሊ እንታይ ከም ዝኾኑ ድማ እዚ ሕዚሉም ስለ ዘለዉ ሓቢርና ንርእዮም።

መን'መን ይበሃሉ?

ሮኻሪ ሄርሜላ ትብሃል ጓል 11 ዓመት፡ ምንኣሰ ላሜክ ወዲ 6 ዓመት፡ ሕሰብ ልደ ከኣ ሰሊያና - ጓል ሰለስተ ዓመት።

ከመይ ዝበለ ኣሰማት ደኣ መሪጽካሎም? ጸጸብቐ ደዩ ፈናሉ?

ኣብ ምውጻእ ስም ናጽነት ኣይተዋህበንን። ሓንቲ ዕድል ዝተዋህበትኒ ኣብ'ታ ሮኻሪ እያ ነይራ። ናይ'ታ ሮኻሪ መንቀሊ ከኣ፡ መንግስተ ሰማይ የዋርሳ! ኣስቴር እትብሃል ኣመና ዝፈትዋ ሓፍቲ ዓርከይ ነይራ። ምስ ገዛኣ እውን ጽቡቕ ርክብ ስለ ዘለና፡ ንመዘከርታ እያ ብስም ጓል ኣስቴር ሄርሜላ ሰሚየያ። እቶም ዝተረፉ ግን ኣዲኦም እያ ጠፍጢፋቶም እምበር ኣነስ ማሰል ኣይተዋህበንን። እምበር ኣነኳ ሰመይ ሓንስ ስለ ዝኾነት፡ ምስኡ ዝኸይድ፡ ከም በዓል ዓንደ፡ ካሕሳይ ሓድጉ. . . ዝኣመሰለ እዩ ዝበርሃኒ።

ይቕጽል

ዳህብ ዳዊት

Congratulations!

ርሑስ ጋማ

ብዕለት 13/07/2014 ቃል ኪዳን ዘኣሰርኩም

ኣቶ ጊዴወን በርሀ
ምስ
ወ/ት ዮሃና የውሃንስ(ጃኒ)

ኣሻሕ ኣእላፍ ኩኒ
እናበልና ሰናይ ትምኒትና
ንገልጸልኩም

ኣሕዋትኩም ጸጋሰሊም
ኣደና ጸገወይኒ ኣብርሃ
ከምኡ'ውን
ኣዕሩኽን መሓዛትን ሚከኤሉ ሰላም ሉሉ
ሰናይት፣ሳምኤል፣ሳምራዊት

Congrats!

ቋንጃ

ብዕለት 05/7/2014
ዝተመረቕካ ሓውና

ሻም ተስፋልደት

እንቋዕ ኣብዚ ኣብቃዓካ ንብለካ!!

ንፈትወካ ኣሕዋትካ

ሳባ ተስፋልደት
ሚካል ተስፋልደት

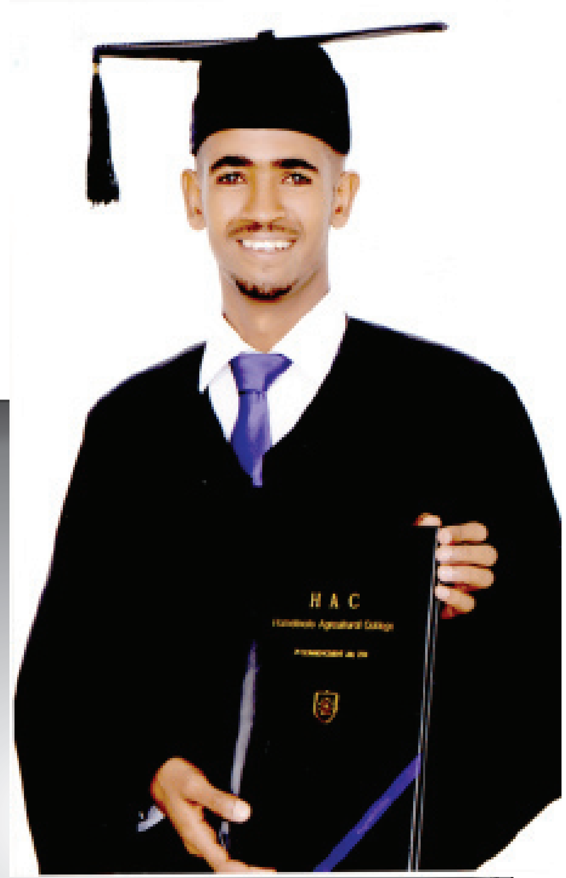

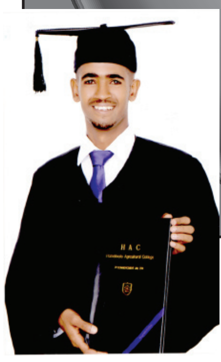

happy birthday

ብዕለት 17/7/2014 መበል 1 ዓመትካ ዘብዓልካ ምጭው ወድና

ሉምኤል ዳኒኤል

እንቋዕ ናብ በዓል ልደትካ ኣብጸሓካ እናበልና፡ ምሉእ ጥዕናን ሰናይን ብሩህን መጻኢ ንምነየልካ

ኣቦኻ፡ዳኒኤል ተኪኤ
ኣደኻ፡ ሰገን ተስፋይ

ስድራቤት፡ ነፍ/ተኪኤ ደባሰን
ወ/ሮ መኣዛ ዓይኖምን
ስድራቤት፡ ኣቶ ተስፋይ መሓሪን
ወ/ሮ ግደይ ኣርኣያ

ኣሞታትካ፡ ጸጋ፡ሰናይት፡ሰምሃር፡መርሃዊት
ሓትነታትካ፡ ሩታ፡መድረኽ፡መሓሪት
ኣኮታትካ፡ ሚልዮን፡ ክብረቱ

ምስ ምሉኣት ስድራቤት

Congratulations

ዮ ሃ ና

ብዕለት 6/07/2014

መመረቕታኺ ዘብዓልኪ

ሄለን ይትባረኽ በርሀ

እንቋዕ ሓጎሰኪ
ፍረጻማኺ ኣርኣየኪ
ንብለኪ

ኣቦኺ፡- ይትባረኽ
በርሀ
ኣደኺ፡ ለምለም
ተስፋይ

ምስ ምሉኣት ስድራቤት

ድርብ ሃገራዊ በዓል፡ ኣብ መዲና መንእሰያት

ድርብ በዓል መኽፈቲ ሃገራዊ መንእሰያት ፌስቲቫል ኤርትራን

ኣቶ ሳልሕ ኣሕመዲን

መመረቕታ መበል 27 ዙርያ ሃገራዊ ኣገልግሎትን ክቡር ፕረዚደንት ኢሳይያስ ኣፈወርቂ፡ ሚኒስተራት፡ ላዕለዎት ሓለፍቲ ግንባርን ኣዘዝቲ ሰራዊትን ኣብ ዝተረኽብሉ ብ18 ሓምለ ኣብ ሳዋ ብኽብ ዝበለ ድምቀት ተጸንቢሉ። እቲ ብድራማን ብደርፍታትን ማዕሪጉ ዘርፈደ ድርብ በዓል፡ ኣዛዚ ማእከል ስልጠና ሃገራዊ ኣገልግሎት ኮሎኔል ደበሳይ ግደን ኣቦ መንበር ሃማማተኤ ኣቶ ሳልሕ ኣሕመዲንን ብዘቕረብዎ ናይ እንቋዕ ብድሓን መጻእኩም መልእኽትታት ምስ ፈለሙ፡ ምርኢት ወተሃደራዊ ሰልፊ ተመረቕቲ መበል 27 ዙርያ እዩ ሰዒቡ። ከምቲ ግቡእ ኸኣ ናይ ብሎካት ሰልፊ ብሃገራዊ ማርሽን ባንድ እናተመርሐን ንፕረዚደንት ኢሳይያስን ዕዱማት ኣጋይሽን ናይ ክብሪ ሰላምታ እናሃበን ሓሊፉ። ብድሕሪ'ዚ "መሬትን ዕትብትን" ዘርእስታ ሓያል ፈጠራ ብዝሓትት ሙዚቃዊ ድርሰትን ምንቅስቓስን ትልሂትን ዝተሰነየት ድራማ'ያ ንምርኢት ቐሪባ። እዛ ብዘይ መሬት ወዲ ሰብ ክብረት ከምዘይብሉ፡ መሬትካ እታ ንወለዶታት ዕትብትኻ፡ ታሪኽካ፡ ባህልኻ፡ ክብርታትካ ጸይራ ዝመጸት፡ ናተይ እትብላ ውርሻ ምዃና እተዘኻኽር ድራማ፡ ልዕሊ ክልተ ሽሕ ተማሃሮ ዝተሳተፍዋን ንዕዱማት ዘዕገበትን ድንቂ ስራሕ ኔራ።

ፕረዚደንት ኢሳይያስ ኣፍወርቂ ንገባልል ኣሃዱታት ጨመተ ተኹሲ፡ ኣካላዊ ብቕዓትን፣ ጸሓፊ ህዝባዊ ግንባር ንደሞክራስን ፍትሕን ኣቶ ኣልኣሚን መሓመድ ሰዒድ ድማ ንዕዉታት ተመረቕቲ ዝተዳለወሎም ሽልማት ምስ ዓደሉ ኸኣ፡ ተመረቕቲ ቃለ ማሕላ ፈጺሞም።

ፕረዚደንት ኢሳይያስ ኣብቲ ኣጋጣሚ ኣብ ዘስምዖ ቓል፡ ንተመረቕቲ የሃና፣ ንወለዲ ድማ እንቋዕ ሓጎሰኩም ድሕሪ ምባል፡

የማነ ሃይለ

ከይትሓለሉ ኣብዚ ንዘብቅዕዎም መምሃራንን ዓለምትን ኣመስጊኑ። ብምኽንያት 6ይ ሃገራዊ ፌስቲቫል መንእሰያት ኣብቲ መድረኽ ንዝቐረበ ኣዛናጋዕን መሳጥን ባህላዊ መደባትን ወተሃደራዊ ምርኢትን ንዘወደቡን ንዘሰናድኡን'ውን ተመሳሳሊ ልዑል ምስጋና ይብጽሓዮም ኢሉ። ኣስዒቡ ፕረዚደንት ኢሳይያስ ኣፈወርቂ፡ ፍልጠት ሃገር ብልምዓት ምእንቲ ኽዕወት፡ ልምዓት፡ ፍልጠትን ሞያን ስራሕን ምእንቲ ኽረጋገጽ፡ ናጻን ዓይነታዊን ትምህርቲ ቀዳምነት ተሰሪዑ ን23 ዓመታት ጥራይ ዘይኮነ ካብ እዋን ሓርነታዊ ቓልሲ ጀሚሩ ዝተኻየደ ዘይሕለል ጻዕሪ ንእሽቶ ከምዘይኮነ ብምምልካት፡ ምስናይ ዝምስገን ገስጋስ ኣብ 27 ዙርያታት ንነፍሲወከፍ መንእሰይ 12 ዓመታት ትምህርቲ ብፍቕዲ ኣሃዛትን ዓይነታዊ ፍልጠትን ሞያን እቲ ዝድለ ውጽኢት ሂቡዶ ኢልካ ምስካፍ ዝጸንሐን ዘሎን ናይ ኩሉ መግለጺ ሃንቀውታ ምዃኑ ኣረዲኡ።

ኮሎኔል ደበሳይ ግደ ኣብ ዘቕረቦ ናይ ተመረቕቲ ጸብጻብ ድማ፡ ካብ ተመረቕቲ 93% ኣብ ክሊ ዕድመ ካብ 17 ዓመት ክሳብ 20 ዓመት ዝርከቡ ብምዃኖም ንዝተመደበሎም ወተሃደራዊ ስልጠናን ኣካሉ ዝኾነ ማእቶታዊ ንጥፈታትን ብብቕዓት ብምፍጻም ብኣካል ደልዲሎም፡ ብድስፒሊን ተሃኒጾም ስልጠናኦም ከምዝዛዘሙ ሓቢሩ። ትምህርቲ መኸተን ልምዓትን፡ ኣብታ መላግቦ ድልድል ይከኣሎን ዋርሳይን ዝኾነትን ከም ዋልታን ዋሕስን ሃገር እትጥመትን መዲና መንእሰያትና ሳዋ ኣብ ውሽጢ 20 ዓመታት ዕድሚኣ ኣብ ሃገራዊ ልምዓትን መኸተን ቅድመ ግንባር ተሰሪዖም፡ ኣብ ዝሃለዉ ሃሊዮም ንሃገርና ኤርትራ ኣለናልኪ ዝብልዋ ኣስታት ፍርቂ ሚልዮን መንእሰያት መልሚላ ከምዘውጽአት ድማ ኮሎኔል ደበሳይ ግደ ጠቒሱ።

ሳዋ መተኣሳሰሪት ቀለቤት ናይ ዝሓለፈ ቃልሲ ንናጽነትን ልኡላውነትን ስለዝኾነት፡ ኣብዚ እዋን'ዚ እቲ ናይ ርሑቕ ዕላማ ምምስራት ሳዋ ክዉን ኮይኑ፡ መንእሰያትና ኣካዳምያውን ሞያውን ስልጠና ዝቐሰሙላን

ኮሎኔል ደበሳይ ግደ

ብኣካልን ኣእምሮን ዝህነጹላን ክብርታት ሕብረተ ሰብናን ህዝባዊ ግንባርን ዝወርሱላን፣ ባህሊ ሓድሕድ ዝለዋውጡላን ሓድነት ብሄራትና ዝረጋገጹላን ማእከል ኩለንትናዊ ስሕበት ኮይና ምህላዋ ኩሉ ዝርእዮ ዘሎ ሓቂ ምዃኑ ድማ ኣብሪሁ።

ብመሰረት ኮሎኔል ደበሳይ፡ ኣብ ሽዱሽተኣን ዞባታት ሃገርና ካብ ዝርከባ 83 ካልኣይ ደረጃን 7 ናይ ተክኒክን ኣብያተ ትምህርቲ ኣብ መፋርቕ ወርሒ ሓምለ 2013 ናብ ሳዋ ዝወረዱ መበል 27 ዙርያ ሃገራዊ ኣገልጉሎት ጠቕላላ ብዝሖም ልዕሊ 22 ሽሕ ኮይኑ፡ 44% ካብኣቶም ደቀንስትዮ'የን። ካብ ጠቕላላ ብዝሒ ሰልጠንቲ 4.8% ብዝተፈላለየ ናይ ጥዕናን ካልእን ምኽንያታት ከቋርጹ ኸለዉ፡ 95.2% ማለት ልዕሊ 21 ሽሕ ተማሃሮ ዝተመደበሎም ኣካዳምያዊ፡ ወተሃደራውን ፖለቲካውን ስልጠናታት ዛዚሞም ንምምራቕ በቒዖም ኣለዉ።

ኣብቲ ኣጋጣሚ፡ ባህላዊ ምርኢት፡ ሰሚናራት፡ ያታዊ ስፖርት፡ ናይ ምውርራስ መደባት፡ ዕላል መጋርያን ካልእን ዘጠቓለለ 6ይ ሃገራዊ ፌስቲቫል መንእሰያት ኤርትራ ዝተፈላለያ ኣነቓቓሒ፡ መሃርን መዛናግዕን መደባት ብምቕራብ ትማሊ ተዛዚሙ። ብዓሰርተታት ኣሽሓት ዝቑጸሩ መንእሰያትን ወለድን ካብ ውሽጥን ወጻእን ዝመጽኡ ዕዱማት ኣጋይሽን ድማ ከስተማቕርዎ ቀንዮም።

ደብዳበታት ኣንበብቲ

ፍናን መሓሪ

ዓንድስ ተላዒሉ፣ ይትከልዶ ኾን ስልጥ ኢሉ?

ኣብ ናይ 10 ሓምለ ሕታም ዝወደቐ ዓንድታት መብራህቲ ከምኡውን ተሌፎን ብህጹጽ ዝረድኦም ይስኣኑ ብምህላዎም ዝሓመመ ተኸታታሊ ዓምዲ ደብዳቤታት ስብሓትለኣብ መኮነን(ሰፈጥፈጥ) "በጃኻትኩም ዛሕልታት ኣይተርእዩ" ኣብ ትሕቲ ዝብል ኣርእስቲ ኣብ ከባቢ ዳኒኤል ፋስትፉድ ዝወደቐ ዓንዲ ብስእሊ ኣሰንዩ ናይ ዝጸሓፎ ርእይቶ ተኸታቲለ።

ቀስቲ ናይ ርእይቶኡ ናብ ምምሕዳር ዞባ ማእከል ዘቐንዐን ህጹጽ ስጉምቲ ንኽወስደሉ ዘዘኻኽርን ድማ እዩ ነይሩ። ምምሕዳር ዞባ ማእከል ከኣ ቅልጡፍ ውሳነ ብምሃብ ንምልዓሉ ተዓጢቑስ ድሮ ካብቲ ቦታ ኣልዒልዎ ይርከብ። ሊላይ! ምልዓል ናይቲ ኣብ ከባቢ ዳኒኤል ፋስት ፉድ ወዲቑ ዝነበረ በቲ ሓደ ኣሐጉሱኒ እኳ እንተኾነ፣ በቲ ካልእ ግን ሰክፍታ ፈጢሩለይ እዩ። "ዓንድስ ተላዒሉ፣ ይትከል ዶ ኾን ስልጥ ኢሉ" ዝብል ሕቶ ከም ዘልዕል ከኣ ገይሩኒ ኣሎ። ከመይሲ ካብ ሕሉፍ ተሞክሮይን ዝኣከብኩዎ ትዕዝብትን ብርክት ዝበሉ ዓንድታት ኤሌክትሪክ ተገጭዮም ምስ ወደቑ ከይተተከሉ ወይ እውን ከይተዓረዩ ስለዝረኣኹ።

ካብቲ ዝያዳ ስክፍታ ክፈጥረለይ ክኢሉ ዘሎ ናይቶም ብመኪና ተገጭዮም ዝወደቑን ንፈጸምቲ ሓደጋ ኣደዳ መቕጻዕቲ ዝገበሩን ዓንድታት እዮም። ንመዐረዪኦም ወይ ንመተክኢ ብመልክዕ መቕጻዕቲ ገንዘብ ኣታዊ እንተተገይሩሎም ንምንታይ ኣብ ሓጺር እዋን ስልጥ ኢሎም ኣይትከሉን? ኣብ ምልዓል ጥራይ ዘይኮነ ጸጊንካ ድዩ ተኪእካ ኣብ ቦታኡ ምትካል ምስላጥ ግቡእ ስለዝኾነ ሕጂ ውን ንምትካል ዛሕልታት ከይተርእዩ እላበወኩም።

ፍርዙን ሃይለ(ወዲ ሸቓ)

ተማሃሮ ትራፊክ ፖሊስ ከመይ ኣለዉ?

ድሕነት ትራፊክ ብቐንዱ ብፖሊስ ትራፊክ ዝሰራሕ ስራሕ ምዃኑ ንኹልና ብሩህ እዩ። ብግዜ ክረምቲ ኣብ ዝካየድ ክረምታዊ ማእቶት ሰለስተ ኣካላት ናይ መንግስቲ ብዝቐልጸ፣ ውህደት ፈጢሮም ብዝህብዎ ስልጠና ተማሃሮ ኣብ ምርግጋጽ ድሕነት ክሳተፉ ምርኣይ ባህሊ ኮይኑ ኣሎ። ከምቲ ኣብ መራኸቢ ብዙሃንና ተገሊጹ ዘሎ ዕላማ ናይዚ ዕማም ድማ ድሕነት ገዛእ ርእሶምን ተጠቀምቲ ጽርግያ ንምውሓስን ሓደጋታት ናብ ትሑት ደረጃ ንምውራድን እዩ።

እዞም ኣብዚ መደብ ተዋፊሮም ዝርከቡ ተማሃሮ ዘርእዩዎ ዘለዉ ትግሃት፣ ዓቕሊ፣ ትኩርነት ልዕሊ ኩሉ ድማ ዲሲፕሊንን ሓልዮትን ምስ ዕድመኦም ኣነጻጺርካ እንክትርእዮም መዘና ኣልቦ እዩ። ብርክት ዝበላ መካይን ተገቲረን እናተጸበያ ንመሪሕት ኣይትጽርኒ እናበሉ መገዲ ኣጋር ንዝሰግሩ ጊንጢታት ኣጋር፣ ንጽጋባታትን ሸኣላትን ሰብ ተሸከርከርቲ መሊኦም ዘፈስስ ትዕግስቲ ሰኒቖም ኣብ ግዜ ስልጠና ንዝኣተዉሉ ቃል ብሓላፍነት ዝዋጽኡ ዘለዉ ተማሃሮ ጎደናታትና ከምዝክርሉ ዘይክእሉ ኣብነት የለን። ብዘይምግናን ኣጀማምራኡ ይበል ዘብል እዩ!

እዚ ክብል ከሎኹ ኩሎም ፍጹም ጉድለት ዘይብሉ ስራሕ ይሰርሑ ኣለዉ ማለተይ ከምዘይኮንኩ ክትርድኡለይ እደሊ። ኣልያ ፣ ጥቡቕ ምክትታል ዘድልዮም ተማሃሮ ከምዘለዉ ክእመነሉ ዘሎዎ እዩ። ዝተዋህቦም ዕጥቂ ብግቡእ ዘይዓጥቁ ሕሉፍ ሓሊፎም ክሳብ ቀቢያም ገምጢሎም ዝወድዩ፣ ብተደጋጋሚ ጎፍ ኢሎምኒ እዮም። ቀቢፅ ገምጢልካ ምውዳይ ምስ ስነምግባር ዘይከይድ ተግባር ዶኽ ኣይኮነን! "ቀቢፅ ገምጢልካ ንስኻ ሕለፍ፣ ንስኹም ደው በሉ!" ዝብል መምርሒ ከተመሓላልፍ እንክለኻ መን ክሰምዓካን ክቕበለካን ይኽእል? ኣይ ቀቢፅካ ተገምጢሉ እንድዩ ዝርኢ፣ ዘሎ! ጥንቃቐን ዕቱብነትን ዝሓትት እዩ።

ተኣኪቦም ኣብ ዲቕ ዝበለ ዕላል ዝጽመዱ፣ቦታኦም ዝገድፉ፣ ክልተ ኢዶም ኣመሳቒሎም ሰንፈላል ዝሰርሑ፣ፊተፊት እናተጠማመቱ ዕማሞም ክዓሙ እናተገብኦም ፋሕ ኢሎም ዝረኣዩ ከምዘለዉ ክንክሕዶ ዘይብልና እዩ።ኣብ ከባቢ ሲቲ ፓርክ እዚ ድኽመታት ክደጋገም ተዓዚበ ምህላወይ ንእግሪ መገደይ ከይሓበርኩ ክሓልፍ ኣይደልን። ነዚ ከኣ ምስ ሸለልትነት ብቐዋታ ንኸተኣሳስር ኣይትጽገምን። ልክዕ እዩ ዳርጋ ኩሎም ወፋሮ ናይዚ መደብ ንኣሽቱ እዮም። ብስለት ክንድሎም ከምዝኽእል ግምት ዘይወሃቦ ኣይኮነን። እንተኾነ እቶም ንዕኦም ክኣልዩን ክከታተሉን ዝተመዘዙ ኣብ ቀረባኦም ብምዃን ክከታተሉዎም፣ ሓላፍነቶም ከይዘንግዑ ክምዕድዎም ግቡእ ይመስለኒ። ብሸለልትነት ዝመጽእ ሳዕቤናት ኣብ ግምት ብምእታው ብትኩርነትን ዕቱብነትን ክዓዩ እቲ መደብ ዝያዳ ዕውት ንኽኸውን ጥቡቕ ምክትታል ምግባር ብቐንዱ ሓላፍነት ናይ ኣለይቶም ክኸውን ከሎ ተጠቀምቲ ጽርግያ እውን ናይ ወትሩ ምትሕብባሩ ክድልዮም እዩ። "ውሕጅ ከይመጸ መገዲ ጽረግ!" እኳ ዝበሃል!

ዑመር ኸሊፋ ኣስመራ

ኣበይ ደዩ ክቕመጥ ዝዓቡኣ?

ጉሓፍ ኣብ ጥዕናን ጽሬትን ናይ ሓደ ውልቀሰብ ከምኡ ኢልካ ክሳብ ሕብረተሰብ ማዕረ ክንደይ ኣሉታዊ ሳዕቤን ከምዝለዎ መብርሂ ዘድልዮ ኣይኮነን። ባኺታት እናሃለወ ብሰንኪ ግቡእ ኣጠቓቕማ ዘይዕዘዝን ዝብከልን ዘሎ ከባቢታት ብዙሕ እዩ። ኣብ ነፍስ ወከፍ ንኣሳን ዞባታት ባኺታት ዝተቐመጦ ከባቢታት እንተርኢና ምስሉ እንታይ ይመስል ኣሎ ባዕሉ ኣፍ ኣውጺኡ ይዛረብ ስለዘሎ ናይ ነፍስ ወከፉ ክንምድር ኣይንኽእልን።ኣብኡ ግን ክንጠቕስ ንኽእል።

ኣብ ንኡስ ዞባ ገጀረት፣ ከባቢ ዱኳን ርትዓዊ ዋጋ ዳር ትርኢት ኮይኑ ዘሎ። ኣብቲ ተሰሪሑ ዘሎ መስመር ረሳሕ ማይ(ቢንቶ) ሊይቲ ከው ቀትሪ ጸው ኣቢልካ ዝተፈላለዩ ጠንቂ ሕማማት ክኾኑ ዝኽእሉ ጉሓፍ ስለዝንሓፍ ምስ ማይ ክራማት ሓመድ ተደዋዊሱ ዝሃማኽ ጨና ክትጸወሮ ዝከኣል ኣይኮነን። ብዓይኒ ጥዕና እንተርኢኻዮ እውን ኣዝዩ ኣሰጋኢ እዩ። ኣብ ጥቓ እቲ ዘይቲ ፣ሽኮር ፣ቀጠፍ፣መሽላ፣ሳልሳ ኮታ ኣስቤዛ እትዕደለሉ ድኳን ርትዓዊ ባኺ ብሕንሳብ ምቕማጥ ከመይ እዩ ነገሩ? ዘይተሓሰበ ኣይኮነን!ባኺ እንተኣቐሚጥካ እኳ እቲ ከባቢ ጉሓፍ ዝንሓፈሉ ከባቢ ምዃኑ ኢኻ ትሕብር ዘሎኻ፣ሕራይ እቲ ዘቐምጥ ዘሎ ኣካል እንተስ ብመጽናዕቲ እንተስ ብዘይመጽናዕቲ ባኺታት ኮፍ ኮፍ የብል ኣሎ ፣እቲ ዝጉሕፍ ከ ኣብ ባኺ ጉዲፉ ኣብ ባይታ ክዘሕዝሖ ከሎ ኣንጻር ጥዕናኡ ይዋጋእ ከምዘሎ ይስወጦ ዶ ኾን ይኸውን?

ኣብ ማይተማናይ ዘሎ መዕደሊ ማይ ምስ ሓለፍካ ብሕጋዊ ዲዩ ብዘይሕጋዊ ፈኖ፣ሲሚንቶ ካልእ ካልእ ዝሸየጠሉ ከባቢ ዘሎ ጉሓፍ መግለጺ ኣይትረኽበሉን ኢኻ። ንረኣዩኡ ዓቕሊ ዘጽብብ ጉሓፍ! እሞ ድማ ባኺ እናሃለወ! ጉሓፍን ፈኖን 100 ሜትሮ ኣብ ዘይተረሓሓቑሉ ቦታ ብሓደ ክትርእዮም እንታይ ይበሃል? ምምሕዳር ንኡሳን ዞባታት ናይዞም ከባቢታት ዚ መደበር ጉሓፍ ኮይኑ ዘሎ ቦታታት ካብ ጽርየ ንኣዒንትን ጋሪዱ ዘሎ እንታይ እዩ? እዩም ኣብ ከምዚ ዝዓይነቱ ትርኢት ዘውግን እንኩበርን እንሰርሕን ከመይ ኣቢልና ብጥዕናና ክንቀስን፣ ብጽሬት ከባቢና ክንሕበን ንኽእል? ንምንታይ ኣብ ነፍስ ወከፍ ንኣሳን ዞባታት ዘለዋ ባኺታት እንታይ ዲዩ ስርሐን? ንምንታይ ዲየን ተመቓሚጠን? ኣብ ውሽጠን ንኽንጉሕፍ ዶ ኣይኮነን? ኣሃዱ ጽሬትን ሳኒቴሽንን ምምሕዳር ዞባ ማእከልከ ብመጽናዕቲ ደዩ ዘቐምጦ ዘሎ ዝብል ሕቶ'ውን ከለዓዕል ዘይክእል ኣይኮነን።

ብርኽቲ ዓጽማይ ከባቢ ሺሺያ
ተመሳሳሊ ደብዳበ
የዕበዮ ምሕረትኣብ ማይተመናይ

ብሓቂ ደዩ ግዜ ተሳኢኑላ ዘሎ?

ኣብ ፊት መባእታ ቤትትምህርቲ ሰንዓፈ (ፊሽ) እትርከብ ጽርግያ መዛረቢ ኣርእስቲ ናይ ዝኾነ ወዲ እቲ ኣብኡ ዝነብር፣ ዝሰርሕን ብኡ ዝመሓላለፍን ካብ እትኸውን ሓጺር ኣይገበረትን። ናብኡ ዝቐንዐ ብዕለት 22 ነሓሰ 2013 ማለት ቅድሚ ኣስታት ሓደ ዓመት ሓደ ርእይቶ ኣብዚ ዓምዲ እዚ ቀሪበ ምንባሩ ድማ ይዝከር። ይኹን እምበር ንምጽጋና ዝኾነ ተበግሶ ስለዘይተወሰደ ገና እቲ ጸገም ኣብ ቦታኡ እዩ ዘሎ። ክንዲ ዝኾነ ነበርቲ እታ ከተማ ከማርሩ ይሰምዑ ኣለዉ።ቀንዲ ምኽንያት መማረሪኦም ከኣ ካብ ፒያሳ ናብ ሹቕ ኣብ ዝመላለሱሉ ኣዝዮም ይሸገሩ ስለዘለዉ እዮም። ኣብ ግዜ ሓጋይ ከም ሻሙ ምተሓልፈ፣ እቲ ዋና ጸገም ዝኸውን ዘሎ ኣብ ግዜ ክራማት እዩ።

ምስ ምእታው ክራማት እዛ ጽርግያ ዓመት መጸ ዲና ክንማርረላ? ምምሕዳር ናይቲ ከተማ ብሓቂ ዲዩ ግዜ ስኢኑላ ዘሎ? ነበርቲ ወዲቦ ክጽግና እናኽኣለ ዝኾነ ስጉምቲ ክወስድ ኣይረኣናዮን። እዚ ክግበር ካብ ዘይክኣል እዛ ጽርግያ ብቶም ኣብ ክረምታዊ ማእቶት ዝዋፈሩ ተማሃሮ ክትጽገን ስለእትኽእል ምስ ኣብያተ ትምህርቲ ናይታ ከተማ ክመያየጥ ብኡ ኣቢሉ ድማ ዘየዳግም ጽገና ክገብረላ ንምሕጽን።

ጎግል ካብ ሰንዓፈ

ጽርግያ ኳዜን ዛግር ጸገና የድልዮ

ርእይቶ ከፍስስሉ ደልየ ጽርግያ ኳዜን ዛግር እዩ። ንቱሪዝማዊ ስሕበት ኣጉዳሲ ቦታ ካብ ዝሕዙ ሓደ ፍሽይ በዚ ጽርግያ እዚ እዩ ብተጎዓዝቲ ኮነ ብበጻሕቲ ዝኽየድን ዝበጽሖን። ተማሃሮ፣ሕሙማት፣ ጊያሾ እውን እንተኾነ በዚ ጽርግያ እዮም ዝመላለሱ።ኣብዚ ተጠቒሱ ዘሎ ሓደ ዓበይን ዝደልደለን ቢንቶ ተሰሪሑ ይርከቡ፣ዝጥቀስ ዘሎ ጽርግያ ብማይ ክራማት እናተፋሕረን እናዓነወን ካብ ዝመጽእ ውሒዱ ኣይገበረን።ብሰንኪ ምብልሻው እዚ ቕጥራን ክንደይ ተሽከርከርቲ ኣደዳ መስበርትን ብልሽትን ይኾና ኣለዋ፣ልዕሊ ኢሉ ከምእተጠቕሰ መስመር ንወጻእተኛታት በጻሕቲ ኣወናዋን ምንጩ ኢታውን ምኽኑ እናተፈልጠ ዛጊት ጸገና ዘይተገበረሉ ምኽንያት ቁንቑኝኡ ዝርደኣካ ኣይኮነን፣ምቹእን ውሑስን ኣገልግሎት ክህበ፣ካብ ሓደጋን ክሳራን ዘድሕን ክኸውን ምእንቲ ጽርግያ ኳዜን ዛግር ኣቓልቦ ክግበረሉ እምሕጸን።

ፍጹም ተዓገስ (ኮብራ)
ደፈረ

እተን ለይትታት

ጀ/ሚ ደጀን ተኽለ

“መሓዛይ ንኺድባ ብእዋኑ ኣሰቢዛ ገይርና ክንምለስ” በለት ሄርሚላ ነታ ኣጣጢሓ ኮፍ ኢላ ዝነበረት ሚልካ።

“እወ ብእኡ ገይርና ኸኣ ነቲ ትማሊ ካብ ኤርፖት ዝተማልኣኒ መማህርትና ሳይሞን ክንረኽቦ ኢና” በለት ሚልካ ነቲ ንጽባቒኣ ግርማ ዝውሰኸሉ ዛውያ ጸጉሪ ርእሳ እናመዓራረየት።

“መሓዛይ እንታይ ድኣ ፍቕሪ ዝተገልበጠኪ ትመስሊ? ሳይሞን ንዓኺ ደልዩ ክንደይ ጫማታት ከም ዘሕቀቐ ነጋሪ ትደልዩሉ ኣይመስለንን። ናባኺ ዝመጸሉ መገዲ መታን ክዕጸዎ ንዓይ ከይተረፈ ሰላም ኣይትብልዮ ኢልኪ ኣዚዝክኒ። ኣነ ድማ ንዓኺ ደስ ክብል ከምዛ ጸላእየዮ ክትት ኣቢለዮ። ሎሚ ግን ንዓይ ኣብ ዘይውጸኣ ጽልኢ ሸሚምኪ፡ ንዓይ ክሓተኒ ኢልኪ ተሰተናዕቕዮ ከም ዘይነበርኪ፡ ክኸዶ'የ ትብልኒ ኣለኺ።”

ሄርሚላ፡ ቁስላ ከም ዝተትንኮአት ገጻ እሰርሰር ኣቢላ፡ “ምስ ሳይሞን ፍቕሪ ስለ ዘለኒ ወይ ነቲ ኣብ ልዕሊኡ ዘርኣዮ ዝነበርኩ ንዕቐት ረሲዐ ኣይኩንኩን። ንሱ ንሕሉፍ ተግባራቱ ረሲዑ'ዩ ኣኽቢሩ ተማሊኡኒ። ኣነ ድማ ንዝገበረልካ ግበረሉ ወይ ንገረሉ ስለ ዝኾነኒ'የ ክንረኽቦ ኢና ዝበልኩኺ ዘለኹ። ካብ ኩንትራት ታክሲ እኩ'ዩ ኣድሒኑኒ። በዚ ሎሚ ለይቲ ምድሪ ብዘይጸገም ቤትካ ዘብጽሓካ ኣበይ ይርከብ። ምርኻብና ከኣ ብኣጋጣሚ'ዩ” በለታ ክሳዳ ኣዚራ እናጠመተታ።

“ንሱ ኣይኩንን ዘዛርበኒ ዘሎ፡ ዳግማይ ንኽትረኽብዮ ኣመና ምህራፍኪ'ዩ ክወሓጠለይ ዘይክኣለ ዘሎ” በለት ንመሓዝኣ ክተሐጉስ ክትብል ንሳ ኣብ ጽልኢ ምእታዋ ንነብሳ እናወቐሰት።

“ኣይትኹርዩ ቢሊ ደስ እንተዘይበለኪ ክቁርጾ እኽእል'የ” በለት ንመሓዝኣ ክይተኹሪ ስለ ዝደለየት።

“እዋእ!” ሰንባድኣ ሰዒርዋ ኣብ ውሽጣ ንዝነበረ ሕርቃን ፈርሸሐ፡ “ምኻድን ዘይምኻድን ናትኪ ምርጫ'ዩ። እንተ ኣነ ግን ከምዘየካይደኪ ፍለጢ” በለት። ምኽንያቱ ኣብ ርእሲኣ በደል ዘይገበረ ሰብ ከም በዳሊኣ ሓሲባቶ ብምንባራ ደጊማ ክትርእዮ ኣይክኣለትን። ቅድሚ ኣርባዕተ ዓመታት ዝፈጸመቶ ጉዳይ ድሕሪ ዓመታት ጣዕሳ ኣሰዓበላ። “ካብ ቀዳማይ ዳሕራይ ኣገድድ” ድማ በለት ብልባ።

***

“ሄለው እዮብ ከመይ ውዒልካ ኣበይ ድኣ ኣለኻ?” በለ ዮናን። ክልተ ኣዕሩኽ ኣብቲ ኮፍ ዝበልዎ ባር ንደቃይቕ ተጠማሚቶም ብስቕታ ተዋሒጦም።

“ትማሊ ድኣ ከመይ ነይሩ ምፍናው?” በለ ነቲ ጸዋታ ሰይሩ እዮብ።

“በጃኻ ኢለካ ከም ትማሊ ውሽጠይ ብጽባቐ ሄዋን ዝተገላበጠላ ዕለት ኣይዝክረንን'ዩ። ውልዶ ወርሒ'ያ ትመስል። ጸጉራ ተበልካ ቁመታ፡ ዓይና ተበልካ ፍሽኽትኣ ካብ'ዛ ዓይነይ ምፍላይ ኣብያትኒ። መጀመርያ ዕንይነይ ክትብል ምስ ረኣኽዋ፡ ታኽሲኻ ሒዝካ ክትመጽኒ ናባኻ ክድውል እናተደናደንኩ ከለኹ'የ፤ንተሰፋይ ዘጸልምት ኣጋጣሚ ተኸሲቱ። ሓደ ጎበዝ ብመኪና መንጢሉ ወሲድዋ። ለይቲ ምድሪ'ባ ልበይን ቀልበይን ቢትቢቶ ኣእትያትሉ ሓዲራ” በለ ግንባሩ እናኣደረዘ ዮናን።

“ዓርከይ እንታይ ድኣ ዘይኣመልካ? ጽባቐ ውሽጢ'ምበር ጽባቐ ደገ ዕብድብድ ኣየብልን'ዩ። እንተዕበድበደ ኸኣ ግዝያዊ'ዩ ትብል ከም ዘይነበርካ ከመይ ኣቢልካ ሎሚ ኣብ ዘይትኣምነሉን ዘይትቕበሎን ፍልስፍና ርዒምካ?”

ንስዕረቱ ዝኣመነ ክመስል ርእሱ እናነቓነቐ “ናይዚኣስ ፍሉይ'ዩ፡ ማራኺ'ዩ ትርኢታ። ኣይትኣምንን ከምዚ ገለ ሓይሊ ካብ ውሽጠይ ዝንደለኒ ኮይኑ'ዩ ተሰሚዑኒ - ካብ ትርኢተይ ክትክወል ከላ።”

ሰሓቕ ዝሰዓሮ እዮብ “ዓርከይ ተለዊጥካ'ምበር” በለ ብኣግርሞት እናጠመቶ።

“ንዓኻ ጥራይ ኣይኩንኩን ንኑብሰይ'ውን ተለዊጠያ ኣለኹ። ፍቕሪ ሰራም'ዩ፡ መሲሉና ኢና ኣፍና ዝዓበና ንዛረብ'ምበር ኣብ ድብይኡ እንተኣቲኻስ ምስጋድ'ምበር ፈንጠርጥር ከም ዘየብል ካብ ትማሊ ተማሂረ'የ።”

“ከመይ ከመይ'ዩ ነይሩ እቲ ኣጋጣሚ? ንዓ'ኸ ገለ ጦብላሕታ ኣብ ልዕሌኻ ከም ተሕድር ጌርካያ'ዶ?” በለ ህድእ ኢሉ ነቲ ኣብ ሃነይነይታ ከም ዝጠሓለ ጽቡቕ ገይሩ ዘሰተውዓለሉ ዓርኩ ክሕግዞ'ምበር ኣብ ሓሸውየ ክጸምዶ ከም ዘይግብኦ እናኣመነ።

“እንድዒ” በለ ብህርፍርፎታ ቀንበይበይ ንዝበለ ውሽጡ ዝገልጽ ቃላት ዝሰኣነ ክመስል ዕንድ ኢሉ።

“ሳላ'ዛ ፍቕሪ እተፈልፍል ጉደና ሓርነት'ሞ ኣበይ ከይንስእና። መባልዕትና ጥራይ ይግበሩ'ምበር ሓንቲ መዓልቲ ክንረኽባ ኢና” በለ ክምስታ እናርኣየ።

“ይግበሮ!” በለ ሰምዒቱ ጥርዚ በጺሑ ብታህዋኽ። “በዛ ታክስኻ'ኳ ኣብ'ዛ ጸባብ ኣሰመራ ኩሊልና ኣይምሳኣንናያን” ወሰኸ።

“እዋእ! ክሳብ ክንድኡ ዲኻ?” ብምግራም ጠመቶ።

“ብጽባቒኣ ዝተሳዕረ ውሽጠይ ብምሉእ ዓቕመይን ሓይለይን ኣብ ትሕቲ ቁጽጽረይ ንምእታዋ ክቃለስ'ዩ ዝሕብረኒ ዘሎ። ናትካ ሓገዝ ድማ ኣዝዩ'ዩ ዘገድሰኒ። ከመይ ድየ ፈዚዘ ኢለላ መሲሉ'ኳ። ኣደይን ሓብተይ ገዲፈ እኳ'የ ብመንፈስ ናብኣ ገይሸ። ጠሚተ ምጽጋብ ስኢነያ'የ። እፍፍፍ. . . ገለ'ለዋ በጃኻ! እዚ ክብሎ ዘይክእል ሓይሊ፡ ናብ ዘይፈልጦ ዓለም ዘዋሓለኒ ሓይሊ'ዩ ዘለዋ” በለ ብፍቕራ ከም ዝተሰነፈ ክሓብእ ከይፈተነ።

***

ሚልካ ካብ ብንግሆኡ'ያ ምስውሰው ክትብል ውዒላ። ንግብጃ ዝተዳለወ ኣዋልድን ኣወዳትን መሓዙታ ኣብቲ ትቕመጠሉ ቤት ምስ መጹ ግና ህድኣት ነጊሰዋ። መበል 22 ዓመት ዕለተ ልደታ ንምብዓል ተዳልያ ነበረት።

“እቲ ብምኡዝ ሙዚቃን ጨፈራ'ቶም መንእሰያትን ዝደመቐ ሺላ ብሓጉስ ኣዕለቕለቐ። ሰዓታት ከም ማይ ተሰቲዩ 10:30 ምስ ኮነ እቲ ድሙቕ ሃዋህው ምስ መሓዙታ ናብ ለይታዊ ትልሂት ክትክይድ'ዩ ቀሲብዋ ንሚልካ።

***

ኣብቲ ብዝዘናግዐ ዓማዊል ዓቕሉ ዝጸበቦ ህድሞና መዘናግዒ መእከል፡ እዮብ ተሌፎኑ ድምጺ ስለ ዘስምዐት ካብቲ ዋዕዋዕ ዝበለ ድምጺ ንምህዳም ንሽንቲ ቤት ኣምርሐ። ነታ ኣብ እዝኑ ዘጸግዓ ሞባይል ንግለቱ ሒዙ ዝርርቡ እናቐጸለ፡ ኣእምሮኡ ግን ናብታ ኣብ ቅድሚኡ ከም ወርቂ ተንጸባሪቓ ዝነበርት ጎርዞ ኣድሃበ። ናይ ሞባይል ዝርርባ ክትውድእ'ሞ ክላለያ ተርባጹ ጥርዚ ሓኹሩ።

“ይቕሬታ'ዛ ሓብተይ እዮብ እበሃል ከመይ ኣምሲኺ?” በላ ምቕልል ኢሉ።

“ሚልካ እበሃል፡ ንስኻ'ኸ ከመይ ኣምሲኻ?”

“ጽቡቕ፡ ፍቓደኛ እንተ'ኼንኪ ገለ ክጋብዘኪ።”

“ኖው ክሰንዩኒ ዝመጹ መሓዙት ኣብዚ ውሽጢ ኣለዉኒ” በለት ነቲ ብሩህ ሓጎስ ዝንበቦ ገጻ መሳጢ ክምስታ ሓዊሳ።

“ገለ ዘሐጉስ ዘጋጠመኪ ዕድል ኣሎ ማለት'ዩ።”

“እወ፡ ሎሚ ዕለተ ልደተይ'የ ዘክብር ዘለኹ።”

“ዋውው. . .! ጽቡቕ ኣጋጣሚ ‘ሃፒ በርዝ ደይ’” በላ ዳግማይ ኢዳ እናጨበጠ።

“የቐንየለይ” በለቶ ከናፍራ ጋሊሃ ናብ ልቡ ባህታ እናኸዐወት።

“እሞ ሌላና መታን ክሰፍሕ ንቕሩብ ደቓይቕ ምሳና ኮፍ በሊ። ኣብ ምውግሑ ትላለዮ ሰብ መባልዕትኻ'ዩ ዝኸውን እያ ትብል ዓባየይ” በላ እናሰሓቐ።

ንድምቀታ ዝጉልሕ መንፈሱ ዝሰርቐ ሰሓቕ ፈንያ “እንታ ክንደይ ትዛረብ ኢኻ ወደይ? ሰብ ኣበይ ይፈልጦ ስለ ዘይበሃል ጸገም የብሉን። እንተ ሕጂ ግን ይቕሬታ ግበረለይ ተሌፎን ንለዋወጥ'ሞ ካልእ ግዜ ተደዋዊልና ነዕልል” በለቶ።

እዮብ ገጹ ከም ወርሒ ደሚቑ እናኽመሰመሰ “ዓርከይ እዝን ለይትታት ድኣ ዝዓጠቓልና'የን ዝመሰላ። ከምዛ ዝረኽበትካ እንድያ ድኣ ረኺባትኒ። ንዓኻ ኮዚኒ ክብል ንባዕለይ ኣብ ቃንዛ ኣትየ። ካብ ጽፍሪ እግራ ክሳብ ጸጉሪ ርእሳ፡ ሰቲ ዝመሰል ስለምለማይ ኣካላታ ክጥምት ዓንዲ ኩይዳካ። ኣብ ተሌፎን እንታይ ከም ዝተዛረብኩ ኣይዝክርን'የ። እቲ ጽቡቕ ነገሩ ግን ኣቀራርብኣ'ውን ኣዝዩ ተሃራፊ'ዩ። ተሌፎን ተለዋዊጥና ኣለና። ጽባሕ ንግሆ ክድውለላ'የ ጥራይ ናተይ ይግበረይ” በለ ገጹ ንሰማይ እንቃዕሪሩ።

መማኽርቲ

ሳሙኤል ገብረብርሃን

ሜላታት ኣብ ህንጸት ሓዳር

ቅድሚ ዘረባ ምጅማርኩም ናይቲ ኩነት ምቹእነት ኣስተውዕሉ።

ኣብ ምዝርራብኩም ናይ ሓዳር ብጻይኩም ከይጉዳእ ብምባል ኣብቲ እተቐረብዎ ሓቂ ሓሶት ኣይትወሰኹሉ። ክትዛረቡ ከለኹም ኩሉ ግዜ ንናይ መጻምድትኹም ሓሳብ ክትፈልጡ ተጋደሉ እምበር ስለምንታይ ናተይ ጥራይ ዘይተሰምዐ ኣይትበሉ። ኣብ ግዜ ምዝርራብኩም ኣነ ጥራይ ይፈልጥ ዝብል መንፈስ ፈጺምኩም ኣይተንጸባርቑ። ዘይምፍላጥኩም ንባዕሉ ምፍላጥ ምዃኑ ኣይትዘንግዑ። ሰብ ንበይኑ ኩሉ ነገር ክፈልጥ ከም ዘይክእል ፍለጡ። ብዛዕባ ናይ ሓዳር መጻምድትኹም ዝምልከት ምንም ነገር ብግምት ወይ ብይኸውን ኣይትዛረቡ። ንፋዓት ሰማዕቲ ክትኰኑ ተጋደሉ፡ ነዚ ድማ ትዕግስተኛ ክትኰኑ ከም ዝግብኣኩም ኣይትረስዑ። ብዙሕ ተዛራቢ ወይ ተጨቓጫቒ ኣይትኹኑ። እናተዛረብኩም ኣብ ትኸድሉ ግዜ እናቐለልኩም ከም እትኸዱ ኣይትዘንግዑ። ናይ ሓዳር ብጻይኩም ዘረባኡ ከይወደአ ከሎ ናይ ፍርዲ ወይ ናይ ወቐሳ ቃል ኣይትዛረቡ።

ምንጪ፦ Five Languages of Love

ካብ ትርጉም ኣስማት

ታማር = ተኸሊ ስየ፡

ኣቤል = ከተማ፡ ሓዘን ወይ ምሕዛን፡ ጓሂ ወይ ምጉሃይ፡ ምስቍርቋር

ዘኬዎስ = ንጹህ፡ ጽሩይ፡ ሕፍቲ ወይ ልግሚ ዘይብሉ፡ ንጹህ ከም ማይ ንግሆ፡ ቅኑዕ፡ ጽቡቕ ቅስሚ (integrity) ዘለዎ፡ ቅኑዕ

. ቈሙኤል = ኣምላኽ ኣልዓለ፡ ኣተንስአ፡ ሓፍ ኣበለ ወይ ኣምላኽ ኣቘሞ፡ ተኸሎ፡ ኣጽንዖ ዋንያ = ኣጽዋር ኣምላኽ

ምንጪ HITCHCOCK'S BIBLE NAMES DICTIONARY

ግጥሚ መማኽርቲ

ዝብረ ተገሪሙ

ዝብረ ተገሪሙ
ብሂወት ናይ ጎረቤቱ
በቲ ቀትሪ ክሰርሕ ይውዕል
ምሸት ዝጽየ ክኣር
ዝብረ ሓደ ምሸት ምሰረኸቦ
ደጊፉ ናብ ገዛኡ ወሲድዎ
እቲ ዝማሰሰ በጽ ክዓኑ
ካብ ምሕር ርሱላት ኾፂጻ ኣብ ዝባኑ
ብኸሉ ኣንፈታ ዝብረ እንተረኣየ
ጆልዕልዕ ኢላ ተቐዪዲዳ
ሓሰቡ ዘዩፈልጥ ከሰፍያ
ይትንእኡ ንእራሕ ደርሆ ኑቆ
ንምሸቱ ይኸውን መፍቶ ኮማሮ
ንግሆ ንቁርሲ የለ…
በቃ ጣዕሳ ጥራይ
ክቕዩር ሂወቱ
ዝብረ ኼሑ መኺሩ
'ኖንቸ' ስውጢ ምስካ
ዝብረ ተገሪሙ።

ፊልሞን ተወልደ(ወንበረ)

ሰንሒ

ምስ ኣፍቃሪትኩም ክትሓርቁ ከለኹም እንታይ ክትገብሩ ይቐልኩም?

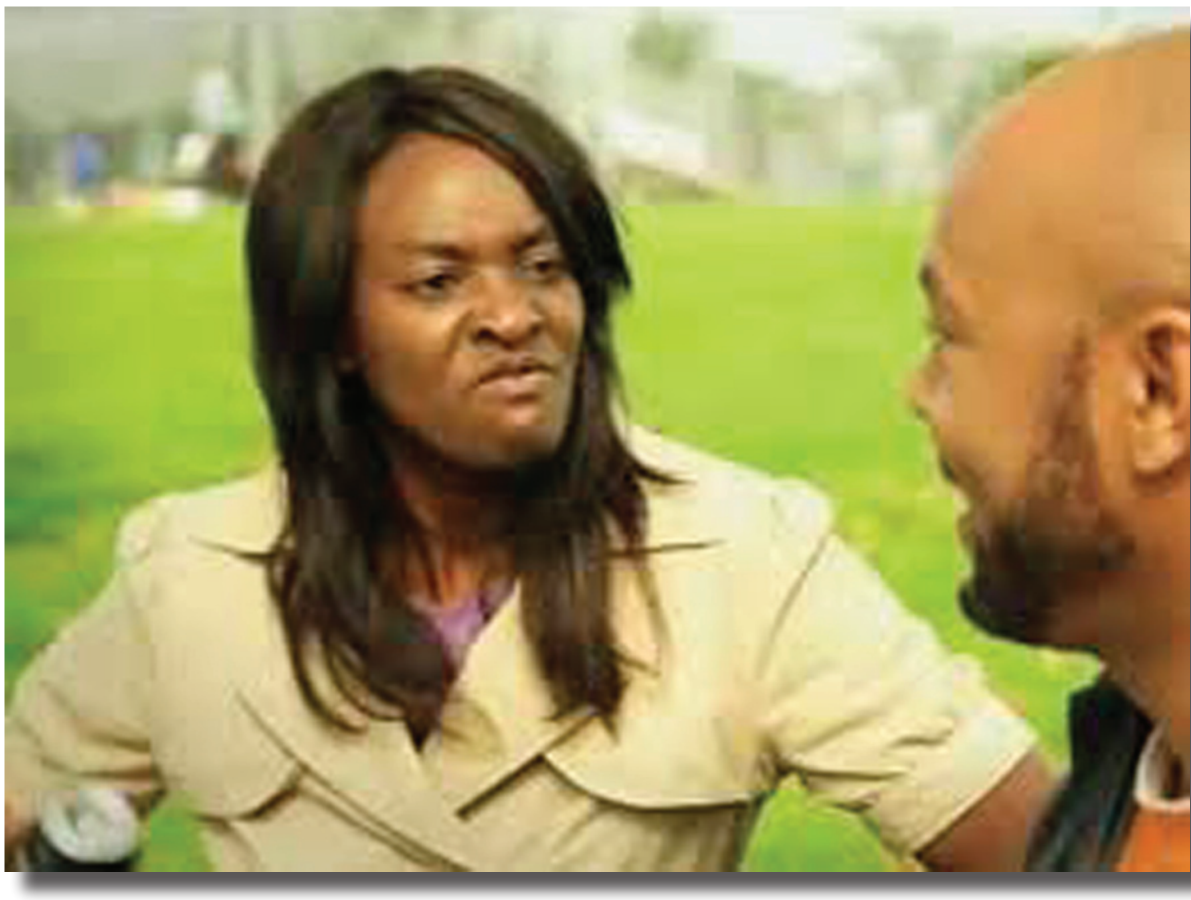

1 ናይ ኩራ ስሚዒት ምዕፋን፡

ብሰንኪ ኣብ መንጐ ፍቑራት ንዝፍጠር ዘይምርድዳእ ገለ ሰባት ነቲ ዝተፈጥረ ኩራ ብዘረባ ስለ ዘይወጽሎም፡ ከም ኩራ ከይሓዙ ጥዑያት ኰይኖም ብምቕራብ ነቲ ዘለዎም ቁጥዐ ኣብ ውሽጦም ዓፊኖም ክሕዝዎ ይፍትኑ። ነቲ ኣብ ውሽጦም ዝተፈጥረ ሕማቕ ስምዒት ዓፊንካ ምሓዝ ንግዜኡ እኳ ሰናይ እንተመሰለ ዳሕራይ ግና ብዛዕባ እቲ ጉዳይ ኣልዒልካ እንተዘይተዛቲኻን እንተዘይተረዳዲእካን፡ እቲ ናይ ግዜኡ መፍትሒ ዝመስል ስቕታ ልክዕ ከምቲ ንሓዊ ብዕንጨይቲ ጌርካ እትሓጽሮ ሓጹር'ዩ ዝመስል። ከመይ እንተተባህለ እቲ ነብልባል ሓዊ ነቲ ሓጺርካሉ ዘለኻ ዕንጨይቲ ምህማኹ ስለ ዘይተርፎ። እዚ ናይ መከላኸሊ ሜላ እዚ ውሕስነቱ ብፍጹም ኣየተኣማምን እዩ። ዝኾነ ናይ ኩራ ስምዒት ክሕይል ከሎ፡ እቲ ዝተቐጠዐ ወገን ኩራኡ ክሳብ ዝዝሕለሉ ምዝራብ ፋይዳ የብሉን። ምስ እትኹርዩ ኣይትዛረቡ። እቲ ኩራ ምስ ዝሓለ ንምርድዳእ ድማ ምቹእ ሃዋህው ምስ ተፈጥረ ብዛዕባ እቲ ክትኩሪ ዝገበረካ ኣርእስቲ ኣልዒልካ ምዝርራብን ኣብ ሓደ መዕለቢ ድማ ክትበጽሕ ምፍታን ፍቑራት ጉሩምን ጥዑይን ዝኾነ ርክብ ከማዕብሉን ክምስርቱን የኽእሎም'ዩ። እንተ ዘይኰነ ኩራ ኣብ ልዕሊ ኩራ ክደራረብ እንከሎ ሓደ መዓልቲ ከይተሓሰበ ኣብ ዘይመዓልቱን ሰዓቱን ተፈንጂሩ ዓቢ ናይ ፍቕሪ ምዝንባዕን ቀውሰን ክምጽእ ይኽእል'ዩ።

2 ናይ ኩራ ስምዒት ምግላጽ

እዚ ዓይነት ናይ ኩራ ስሚዒት መግለጺ ድማ ምስቲ ምዕፋን ወይ ምሕባእ ዝብል ምሉእ ብምሉእ'ዩ ዝጻረር። ቁጥዓ ሓደ ሓደገኛ ዝኾነ ናይ ስምዒት ናህሪ ስለ ዝኾነ ኣብ ኣገላልጻኡ ጥበብን ምስትውዓልን ይሓትት እዩ። ሓደ ሓደ ግዜ ኣፍቃሪ ኣብ ልዕሊ ኣፍቃሪቱ፡ ኣፍቃሪት ድማ ኣብ ልዕሊ ኣፍቃሪኣ ክቑጥዑ ከለዉ ገዛእ ርእሶም ምቁጽጻር ስኢኖም ስሚዒቶም ስለ ዝግንፍል፡ ሓደ ነቲ ሓደ ኣድለይቲ ዘይኮኑ ቃላት ክዛረቡ ይደፋፍኡ እዮም። ብዙሖ ግዜ ናብ ምጽራፍ የምርሖ ብፍላይ እቲ ሃዋህው እንተረሲኑ ደቂተባዕትዮ ናብ ምትህርራም ገጾም የምርሖ እዮም። እዚ ነገር እዚ ንግዜኡ ዕግበት ዝህብ እኳ እንተኾነ ዳሕራይ ግና ነቲ ተዛራቢ ኰነ ነቲ ካልእ ወገን ዘምጽኣሉ ፍረ ሓዘንን ጣዕሳን ጥራይ'ዩ። ንኹራኻ ምግላጽ ኣድላይ እኳ እንተኾነ፡ መንፈስካ ብምርግጋእ ቦታን ግዜን ብምምራጽ እንተተገሊጹ ግና ኣብ መንጐ ፍቑራት ዘሎ ፍቕሪ ካብ ሓደጋ ክሕልዎን ክድሕኖን ይኽእል'ዩ።

3 ናይ ኩራ ስምዒት ምኽሓድ

ገለ ዘቐጥዕ ነገር ክርከብ እንከሎ ነቲ ዘጋጥመካ ሸለል ብምባል ከም ዘይኰረኻ ንኹሉ ነገር ዊሕጥካ ምምልላስ ናይ ብዙሓት ሰባት ልምምድ'ዩ። ነቲ ውሽጣዊ ናይ ኩራ ስሚዒታቶም ምኽሓድ ጥዕና ኹይኑ ዘስምዖም ሰባት፡ ኣብ ህይወቶም ሓደገኛ ሳዕቤን ከምጽኣሎም ከምዝኽእል ክፈልጡ ይግባእ። ብፍላይ ድማ ፍቑራት ብኸውንን ብዘይክውንን ምኹራይ ኣግባብ ኣይኰነን ኢሎም ብምሕሳብ፡ ኩራ ድማ ናይ ሓደ ጥዕና ዘለዎ ሰብ ባህሪ ምዃኑ ዘንጊዖም ስሚዒታቶም ክኽሕዱ ይፍትኑ። ናይ ኩራ ስሚዒት ምኽሓድ ንግዜኡ እኳ ሰናይ መሲሉ እንተ ተራእየ ናይ ወዳእታ ውጺቱ ግና ነቲ ፍቕሪ ኣብ ሓደጋ ምሽማም ጥራይ እዩ። ናይ ኩራ ስምዒትካ ምኽሓድ ማለት ልክዕ ከምቲ ናይ ጉሓፍ ወረቓቕቲ ምስ ተኣከበ ዝቃጸል ከምኡ'ዩ ዝቑጸር።

ኩሉግዜ ከምቲ "ካብ ነገርሲ ጾምካ ሕደር" ዝበሃል ኣጉል ዝኾነ ኒሕ ሒዝዎም፡ ሕማቕ ስሚዒት ሒዞም ሓቢሮም ዝነብሩ ፍቑራት ጥዕና ዘለዎ ህይወት የብሎምን። ብዙሕ ግዜ ድማ ንሕማም ጨጉራ፡ ንጭንቀት፡ ንሕማም ርእሲ ዝኣመሰሉ ሕማማትን ካልኦት ከምዚኣቶም ዝበሉ ነገራትን ዝተቓልዑ እዮም።

ስለዚ ፍቑራት ኣብ ባህርያቶም እምብዛ ጉዳእቲ ዘይመስልዎም ነገራት ኣብ ጉዕዞ ህይወቶም ግና ንርክቦምን ንሓድነቶምን ከበላሸው ከም ዝኽእሉ ተረዲኦም፡ ኣቓዲሞም ብምዝርራብ ክርሕቕዎም ይግብኦም። ከምቲ ካብ ሓሚምካ ሕክምና ተጠንቂቕካ ጥዕና ዝበሃል፡ ነቲ ዝመስረትዎ ሓድነቶም እናተጠንቀቑ ካብ ውድቀት ክድሕንዎ ክኽእሉ ኣለዎም።

ምንጪ፦ Five Languages of Love

ስፖርት

የናታን ዝበርሂወት
yogh@zena.gov.er

“እቶም ንናኣሽቱ ዝዕልሙ ዘለዉ፡ ኣብ ማሕበስ ክዳኖ ኣለዎም” ካፔሎ

ኢጣልያዊ ፋብዮ ካፔሎ፡ ኑቶም ኣብ ክንዲ ኣብ ቴክኒክ፡ ኣብ ታክቲክ ኣተኩሮም ንኣሽቱ ተጻወትቲ ኣብ ምስልጣን ኣበርቲዖም ይሰርሑ ኣለዉ. ዝበሎም መንእሰያት ኣሰልጠንቲ ብሕርቃን ብትሪ ነቒፉዎም።

እቲ ኣብ ዝሓለፉ ዓመታት ንክለባት - ሚላን፡ ሮማ፡ ሪያል ማድሪድ፡ ጁቬንቱስን ሃገራዊት ጋንታ እንግሊዝን ዝዋለመ ምኩር ኣሰልጣኒ፡ እቶም ዘይጠቕሙ ንናኣሽቱ ንዕልም ኣለና በሃልቲ ሰባት፡ ኣብ ኩዕሶ እግሪ ብዘፍጽምዎ ዘለዉ. ገበን ኣብ ቤት ማእሰርቲ ክሰንደዉ. ኣለዎም ክብል'ውን ኣማሪሩ።

ካፔሎ ዋላ'ኳ ንሩስያ ኣብ ውድድር ዋንጫ ዓለም 2014 ኣብ ዝለዓለ ደረጃ ከብጽሓ እንተ ዘይከኣለ፡ ንሃገራዊት ጋንታ ሩስያ ካብ ምስልጣን ግን ኣይተኣልየን።

እቲ ወዲ'ታ ብኮስታራካን ኣራዳይን ተኻዒራ ኣብ ምድላብ ጸወታ ዝተገለፈት ኢጣልያ ዝኾነ ኣሰልጣኒ፡ ብዘዕባ ናይ ሃገሩ ኩዕሶ እግሪ ኣልዒሉ እንክዝቶ፡ ኣብ ክንዲ ኑቲ ህሉው ተውህቦ ናይ ሰባት እናፈተሸካ ምምዕባል፡ ንናኣሽቱ ቆልዑ ታክቲክስ ጥራይ ከም ዝመሃሩ ምግባር ከም ዘሕረቖ ገሊጹ። ብዘወሳኺ እውን ኣብ መንእሰያት ኣሰልጠንቲ ዝጠቕም ናይ ፕጻዘብ መተዓብዪ ዘይምግባር ኮተቴ ተጻወቲ ሃገሩ ንኸይዕብዩ ዓጊቱዎም ከም ዘሎ ካብ ምግላጽ ድሕር ኣይበለን።

ካፔሎ ኣብ ነቐፌታኡ፡ “ንኣሽቱ ጋንታታት - ተጻወትቲ ዝፈርዩለን ክኾና ኣለወን፡ እዚ ንክኸውን ድማ ኣብ ክንዲ ኣብ ታክቲክ ኣብ ቴክኒክ ዘተኩረ ስልጠና ክወሃበን ኣለዎ” ኢሉ።

ንሱ ኣሰዒቡ፡ “በዚ ሕጂ እንርእዮ ዘሎና ቅልጣፈ ኣጸዋውታ ናይ ኩዕሶ እግሪ፡ ጽፉፍ ቴክኒክ እዩ ዘድሊ። እዚ ድማ ኣብ ውድድር ዋንጫ ዓለም 2014 ተራእዩ እዩ” ክብል ከኣ ንሓሳቡ የራጉድ።

“ኣብ ገለ እዋናት፡ ዓለምቲ ንደቂ 10 ወይ 11 ዓመት ቆልዑ ታክቲክ ክምህርዎም ተዓዚበ እየ። ከም ዝመስለኒ እዞም ኣሰልጠንቲ ኣብ ቤት ማእሰርቲ ክዳኑ ኣለዎም። ምኽንያቱ ናይ ቴክኒክ ክእለቶም ምእንቲ ከመሓይሹ፡ እንተኾነ ታክቲክ ምምሃር ቀሊል ስለ ዝኾነሎም፡ ንኣሽቱ ኣብ ምምዕባል ጸገም ፈጢሩ ይርከብ። ስለ'ዚ ኣብ'ቶም መንእሰያት ኣሰልጠንቲ ብምትኳር፡ ኑቶም ወጽኢታዊ ስራሕ ዝሰርሑ ፍረ ጻምኦም ክወሃቦም ክኽእል ኣለዎ። እኹል እንተ ድኣ ዘይተኸፈሎም ግን ካልእ ዘዋጽኦም ሜላ እዮም ክኽተሉ። እቲ ጸገም ኮይኑ ዘሎ ድማ እኹል ክፍሊት ይረኽቡ ስለ ዘየለዉ'ዩ። ኣነ ካብ ውልቃዊ ተመኩሮይ እየ ዝዛረብ ዘለኹ። ምኽንያቱ ንሽዱሽተ ዓመታት ዝኣክል ኣብ ሚላን ንናኣሽቱ ኣሰልጢነ እየ። መብዝሕቱ እዋን ኣብ ክንዲ ኣብ ቴክኒካዊ መዳይ፡ ኣብ ኣካላዊ መዳይ ናይ ጸወታ ኢና እነተኩር። ኣብ ቅልጣፈን ቴክኒካዊ ብስለትን ዕዉታት ኣይኮናን” ክብል ዘረባኡ ይድምድም።

ንጥፈታት ቸልሲ ኣብ ምስግጋር ተጻወትቲ ተረጺሙ

ኣሰልጣኒ ቸልሲ ጆሴ ሞሪኖ ድሕሪ ምፍራም ፊሊፐ ሉዊስ ካብ ኣትሌቲኮ ማድሪድ፡ ንጥፈታት'ታ ምዕራብ ለንደናዊት ጋንታኡ ኣብ ክረምታዊ ምስግጋር ተጻወትቲ ከም ዝዛበቐዐ ሓቢሩ።

ሉዊስ፡ ድሕሪ ኣከፋፈልቲ - ሰስ ፋብሪጋስን ማርዮ ፓሳሊችን፡ ኣጥቃዓይ ዲያጎ ኮስታን ኣብዚ ክረምቲ ዝተሰጋገረ ራብዓይ ሓድሽ ተጻዋታይ ናይታ “ሰማያውያን” ብዝብል ቅጽል እትፍለጥ ጋንታ'ዩ። እዚ ምስ ዲያጎ ኮስታ ሻምፕዮን ስጳኛ ዝኾነን ቅድሚ ሳልስቲ ብ15.8 ሚልዮን ፓውንድ ዝዋዘበ ናይ ጼጋም ተኸላኻላይ፡ ንሰለስተ ዓመት ኣብ ሜዳ ስታምፎርድ ብሪጅ ክጸንሕ ክታሙ ኣንቢሩ'ሎ። ንቡታ'ቲ ውዕሉ ክሓድስ ሕቶ ዘይቀረበሉ'ሞ ቅድሚ ሰሙን ናብ ኢጣልያዊት ሮማ ዝተጻንበረ እንግሊዛዊ ኣሽሊ ኮል ድማ ክትክእ'ዩ።

“ክረምታዊ ማስርሕ ምስግጋር ተጻወትቲ 31 ኑሓሰ ዝዕጸ'ኳ እንተኾነ፡ ንሕና ሎሚ 19 ሓምለ ወዲእናሎና። ክለብይ ዝደንቕ ስራሕ'ያ ፈጺማ፡ እዚ ግን ተጻወትቲ ስለዝበዝሑት ጥራይ ዘይኮነስ ዝኾነ ኾይኑ ዳርጋ ሹርድ ናይ ግዜ ብዙሓዝ መልክዕ ስለዝዘዘሙቶ'ዩ።” ክብል፡ እቲ ፖርቱጋላዊ ኣሰልጣኒ ብቕድሚ ትማሊ ገሊጹ።

ቸልሲ ምስ ተዓዋቲ ሻምፕዮንስ ሊግ ኤውሮጳን ዋንጫ ዓለም ብራዚልን ዝኾነ ኣከፋፋሊ ሪያል ማድሪድ ሳሚ ከዲራን ኣጥቃዓይ ሞናኮ ራዳመል ፋልካኦን ዝርከቡዎም ክቡሪ ዝሓትቱ ተጻወትቲ ርኩብ ከተካይድ ምጅንሓ ዝፍለጥ'ዩ። ይኹን እምበር ሞሪኖ ብክረምታዊ ኣካያይዳ ንግድ ጋንታኡ ዕጉብ ምህላዉ'ዩ ጸቒጡ ዝዛረብ።

ንኣርባዕተ ሓደስቲ ተጻወትቲ ዘፈረመት ቸልሲ፡ ንዴቪድ ልዊዝ ብ40 ሚልዮን ፓውንድ ናብ ፒኢስጂ ከምኡ ድማ ንደምባ ባ ብ4.7 ሚልዮን ፓውንድ ናብ ክለብ በሽክታሽ ክትሸጦም እንከላ፡ ንሳሙኤል ኤቶ፡ ኣሽሊ ኮል ፍራንክ ላምፓርድ፡ ሓላው ልዳት ሂላርዮን ሳም ሃትሺንሶን ከምዝፋነወት ይፍለጥ።

ብራዚል ንስኮላሪ ዝትክእ ኣሰልጣኒ ክትረቁሕ'ያ

ንቡታ'ቲ ዘይከም ኣብ 2002፡ ሎሚ ዓመት ሓደሽ ምዕራፍ - ፍጻመ ታሪኻዊ ውርደት ዝኸፈተ ልዊእ ፈሊፐ ስኮላሪ ዝትክእ ሓደሽ ኣሰልጣኒ ሃገራዊት ጋንታ ብራዚል ጽባሕ ሰሉስ ኣብ ዝቶደድ ጋዜጣዊ ዋዕላ ክፍለጥ ምኳኑ መርበብ ሓበሬታ ስፖርት በበሲ ገሊጹ።

ካብ 2006 ክሳብ 2011 ኑታ ጋንታ ዝኣለየ ኣሰልጣኒ ዱንጋ ናብ'ቲ ቦታ ክምለስ ከምዝኽእል ዝሕበር ኮይኑ፡ ካልኦት ተወዳደርቲ ከም ኣሰልጣኒ ኮሪንቲያንስ - ቲተ፡ ናይ ሳኦ ፓውሎ - ማርሲ ራማሎን ካብ 1998 ክሳብ 2000 ዓ.ም ኑታ ሃገራዊ ጋንታ ዘሰልጠነ ቫንደርሲ ላክሰምቡርጎን ዝኣመሰሉ ኣብ ማሰርሕ ምርጫ ዝኣተዉ ኣሰልጠንቲ'ዮም።

ዝሓለፈ ዓመት ንዋንጫ ኮንፈደረሽን ዘእንገደት ብራዚል፡ ኣብ ግጥም ፍጻመ'ቲ ውድድር ንሻምፕዮን ኤውሮጳን ዓለምን - ስጳኛ 3-ብ0 ስዒራ ተዓዊቲት ክትከውን ክኢላ ብምኽኣላ፡ ነዚ ሎሚ ዘእንገደቶ ዋንጫ ዓለም 2014'ውን ንሻዱሻይ ግዜኣ ክትዕወተሉ ልዑል ግምት ተዋሂብዋ ነይሩ።

እንተኾነ እዛ ቡቲ ካብ 2012 ጀሚሩ ዳግማይ ከሰልጥና ዝጸንሐ ወዲ 65 ዓመት ስኮላሪ ተመራሒ ዝቐረበት ብራዚል፡ ግጥም ፍርቂ ፍጻመ ብጀርመን ናይ 7-ብ1 ከቢድን መሪርን ስዕረት ስለዝበጠማ ኣብ ገዛእ መሬታን ኣብ ቅድሚ ህዝባን ካብ ሕልማ ብምኽላፉ ከምኡ'ውን ኣብ ግጥም ፐለይ-ኦፍ ንሳልሳይ ደረጃ ብሆላንዳውያን 3-ብ0 ብምድሃኻ ናይ'ዚ ወርሒ ሰድ'ዩ። እዚ ድሕሪ 1940 ናይ መጀመርታ ተኸታታሊ ስዕረት ብራዚል ኣብ ገዛእ መሬታ'ዩ።

በዚ ድማ እቲ 2002 ከተማ የኮሃማ - ጃፓን ኣብ ዝተኻየደ ግጥም ፍጻመ ዋንጫ ዓለም ንጀርመን 2-ብ0 ረቲዑ፡ ንሃገሩ ጽዋእ ዋንጫ ዓለም ዘዝለመ ስኮላሪ፡ ዳርጋ ሰሙን ይገብር ምስ ብምሉኦም ኣባላቱ - ሰታፍ ምስልጣን ካብ'ታ ሃገራዊት ጋንታ ምስንባቱ ፌደረሽን ኩዕሶ እግሪ'ታ ሃገር ኣፍሊጡ'ዩ።

እቲ ፌደረሽን ድሕሪ ሰንበታ ስኮላሪ፡ ዝሓለፈ ሓሙስ ጆልማር ልዊስ ሮናልዲ ንዝተባህለ ናይ ቅድም ሓላው ልዳት ሃ/ጋ/ብራዚል ኣብ ኩሉ ጽፍሕታት ናይ'ታ ምርጽቲ ሃገራዊት ጋንታ ከም ሓፈሻዊ ኣወሃሃዲ ኮይኑ ክዖዩ መዚዙዎ ይርከብ።

እዚ ከምዝለ እንከሎ፡ ኣሰልጣኒ ናይታ ኣብ ግጥም ፍጻመ ዋንጫ ዓለም ብጀርመን 1-ብ0 ብምስዓራ ዋንጫ ካብ ምልዓል ዝተኸልፈት ኣርጀንቲና - ኣለጃንድሮ ሳቤላ፡ ኣብ'ዚ ሰሙን'ዚ ብዘዕባ መጻኢኡ ክወሰን ምኳኑ ብዘወሳኺ ይሕበር።

ኣባላት'ታ ዘይተም ግምት ብዙሓት ንግጥም ፍጻመ ዝበጽሐት ሃገራዊት ጋንታ፡ ሳቤላ ኣብ መዝኑቱ ብምጽናሕ ቺሊ ኣብ ዝእንገድ ውድድር ኮፓ ኣመሪካ 2015 ክኣልዮም ከምዝደልዩ ገሊጾም ኣለዉ።

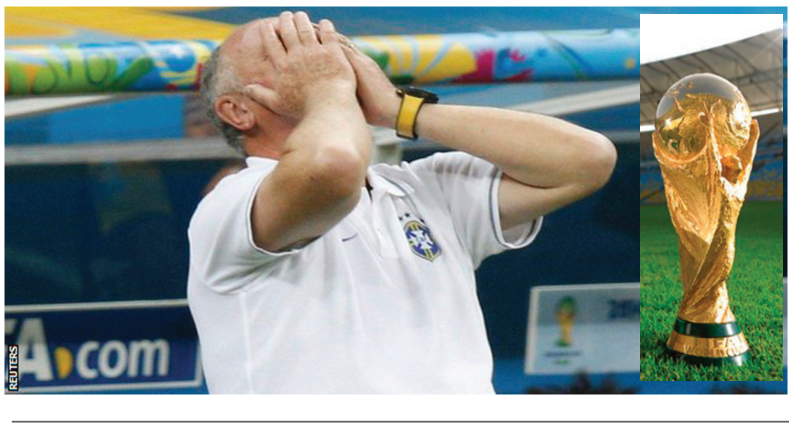

ዜና ብሉጻሩ

= ሊቨርፑል ንፈረንሳዊ ኣጥቃዓይ - ረሚ ብ8.5 ሚልዮን ፓውንድ ንምፍራም ምስ ኩዊስ ፓርክ ሬንጀርስ ኣብ ስምምዕ ከምዝበጽሐት ተሓቢሩ። ዝሓለፈ ዓመተ-ስፖርት ምስ ክለብ ኒውካስል ብመልክዕ ልቓሕ ዝተጻወተ እቲ ወዲ 27 ዓመት ተጻዋታይ፡ 14 ናይ ፕሪመር ሊግ ሹቶታት ኣመዝጊቡ'ዩ።

ረሚ ኣባል ናይታ ኣብ ግጥም ርብዒ ፍጻመ ዋንጫ ዓለም - ብራዚል ዝበጽሐት ፈረንሳ እዩ ነይሩ። ተቐያሪ ብምኳን ድማ ክልተ ጸወታታት ኣሰላሲሉ። ንሱ ኣብ 2013 ጋንታኡ ኪውፒኣር ካብ መድረኽ ፕሪመር ሊግ ናብ ትሕቲኡ ዝርከብ ውድድር ሻምፕዮንሺፕ ድሕሪ ምምላሳ'ዩ ብልቓሕ ናብ ኒውካስል ዝተጸንበረ። ኪውፒኣር ንረሚ ኣብ ጥሪ 2013፡ 8 ሚልዮን ፓውንድ ብምስላዕ'ያ ካብ ፈረንሳዊት ክለብ ማርሴ ናብ ሕቖፉ ኣእትያቶ።

እዚ ከምዝለ እንከሎ፡ ሊቨርፑል ንኣጥቃዓይ ፋብዮ ቦሪኖ ብ14 ሚልዮን ፓውንድ ናብ ሳንደርላንድ ክትሸጦ ተሰማሚዓ'ላ። ወዲ 23 ዓመት ቦሪኒ፡ ንዝሓለፈ ወቕቲ ብመልክዕ ልቓሕ ምስ'ታ ብጸለምቲ ድማሙ እትጽዋዕ ሳንደርላንድ ከምዝሕለፎ ዝፍለጥ ኮይኑ፡ እታ ክለብ ካብ ምምላስ ንኽትድሕን ሓጊዙ ኣበርኪቱላ'ዩ።

= ናይ ቅድሚት ተጻዋታይ ኣርሰናል ቲዮ ዋልኮት፡ ዝሓለፈ ጥሪ ኣብ እዋን ናይ ሳልሳይ ዙርያ ግጥም ዋንጫ ኤፍኤ ኣንጻር ቶተንሃም ጼጋማይ ብርኩ ተሃስዩ ምንባሩ ዝፍለጥ'ዩ። በዚ ድማ እዚ ንምጅማር'ዚ ሓድሽ ናይ ውድድር ወቕቲ ዘየርክብ ተጻዋታይ፡ ኣብ መወዳእታ ኑሓሰ ምሉእ ብምሉእ ናብ ልምምድ ክምለስ ትጽቢት ኣባላት ኣርሰናል ኮይኑ ምህላዉ. ድማ ማዕከናት ዜና እንግሊዝ ንኣሰልጣኒ ኣርሰን ቨንገር ብምጥቃስ ይገልጻ።

ዋልኮት ብሰንኪ'ዚ መጉዳእቲ ኣብ ዝተረፈ ዓመተ-ውድድር 2013/14 ፕሪመር ሊግ ከምኡ ውን ንውድድር ዋንጫ ዓለም - ብራዚል ካብ ምስታፍ ተዓንቂጹ'ዩ።

= ጁቬንቱስ ንናይ ቅድሚት ተጻዋታይ ሪያል ማድሪድ - ኣልቫሮ ሞራታ ብ15.8 ሚልዮን ፓውንድ ኣፈሪማ። ምስ'ዛ ሻምፕዮን ሰሪኣ ኢጣልያ ንሓሙሽተ ዓመት ዝጸውቶ ውዕል ዝኣተወ ወዲ 21 ዓመት ሞራታ፡ ቡቲ ድሕሪ ምስንባት ኣንቶንዮ ኮንተ ሓድሽ ኣሰልጣኒ ኮይኑ ዝተመዘዘ ማሲሚልያኖ ኣለግሪ ዓቢ ወጻኢ ዝተገበረሉ ናይ መጀመርታ ተጻዋታይ'ዩ።

እቲ ስጳኛዊ ምስ ሪያል ማድሪድ ኣብ ዝጸንሓሉ ኣርባዕተ ዓመተ-ስፖርት፡ 37 ናይ ሊግ ጸወታታት ኣካይዱን 10 ሹቶታት ኣመዝጊቡ።

ኣብ ትሕቲ ኣሰልጣኒ ኮንተ፡ ብተኸታታሊ ሰለስተ ግዜ ዘውዲ ሊግ ኢጣልያ ዝደፍኣት ጁቬንቱስ፡ እንተላይ ንወዲ 18 ዓመት ስጳኛዊ ተኸላኻላይ ካርሎስ ብላንኮ ሞረኖ ኣፈሪማ'ላ። ሞረኖ ምስ ባርሴሎና ዝጸንሖ ውዕል ብምዝዛሙ ብናጻ ማሰርሕ ምስግጋር እዩ ናብ ኢጣልያ ግዒዙ።

= ሓድሽ ናይ ውድድር ወቕቲ ቡንደስሊጋ -ጀርመን ዝመጽእ 22 ኑሓሰ ክጅመር'ዩ። እቶም ምስ ሃገራዊት ጋንታ ጀርመን ክሳብ ግጥም ፍጻመ ብምስታፍ ጽዋእ ዘልዓሉ ተጻወትቲ ንሓደት ሳምንቲ ጥራይ ልምምድ ብምክያድ ድማ ኣብ'ቲ መድረኽ ክጽመዱ'የም። ብፍላይ ኣባላት ባየርሙኒክን ቦሩስያ ዶርትመንድን። በዚ ድማ ኣሰልጣኒ ባየር ሙኒክ ካርል-ሀይንዝ ሩመኒገ ንመደባት እቲ ሊግ ይነቕፍ ኣሎ።

ቅድሚ ኣዋርሕ ኣብ ዝተኻየደ ርክብ ኣካየድቲ ክለባት፡ ቡንደስሊጋ ካብ'ዚ ተወጢኑ ዘሎ ሓደ ሰሙን ድሒሩ ክጅመር ርእይቶኡ ዘቕረበ'ሞ ግን ከኣ ቡቲ ፌደረሽን ዝተነጸገ ሩመኒገ፡ ኣብ መድረኽ ቡንደስሊጋ መወዳደርቲ ክለባት ናይታ ሻምፕዮን ጀርመን ዝኾነት ጋንታኦም ባየርሙኒክ ይኸስብ ምህላወን'ዩ ዝኸሰሰ።

= ሉዊስ ኢንሪኬ ጋንታኡ ባርሴሎና ድሕሪ'ቲ ምስ ክለብ ሬክሬቲቮ ሀልቫ ዘካየዶ ናይ ቅድመ-ወቕቲ ጸወታን ዘመዝገቡዎ ናይ 1-ብ0 ዓወትን፡ ክትምዝገብ ከምዝይትኽእል ጸቒጡ ተዛሪቡ። እቲ ድሕሪ ምዝዛም ዓመተ-ስፖርት 2013/14፡ ካብ ጀራርዶ ማርቲኖ መዝነት ምስልጣን ዝተረከበ ወዲ 44 ዓመት ኣሰልጣኒ፡ “ጽቡቕ ወጽኢት'ዩ። ብምሉኦም ናይ 'B' ከምኡ'ውን ቀዳመይቲ ጋንታ ባርሴሎናን ኑቲ ግጥም ብዕቱብ'የም ዝዘረቡሉ ነይሮም። መደምደምታ ከተወጽኣሉ ግን ኣይትኽእልን ኢኻ።” ክብል ንወማዊ መርበብ ሓበሬታ'ታ ክለብ ድሕሪ'ቲ ጸወታ ገሊጹ።

ኢንሪኬ ኣሰዒቡ፡ “ተጻወትቲ ኣብ ዝተጻወቱሉ ደቃይቕ ከዋምኑ'የም። እዚ ይኹን እምበር ኣብዚ መድረኽ'ዚ ብዝጸል ፈሊኻ ክተድንቕ ወይ'ውን ክትነቕፍ ግቡእ ኣይኮነን። ሕጂ እቲ ዘገድሶ ኣካላዊ መዳይ እዩ” ኢሉ።

= ኣሰልጣኒ ማንቸስተር ዩናይትድ ልዊስ ቫን ጋል ን ተጻወትቱ ንናይ ቅድመ-ዓመት ውድድር ዑደት ኣብ ኣመሪካ ንምክያድ ብቑዓም ናብ ከተማ ሎስ ኣንጀለስ ተጓዒዞም። እዞ 25 ዝኣባላታ እንግሊዛዊት ጋንታ፡ ፈለማ ጸወታኣ ናይ'ቲ ዙረት ሓሙስ ኣንጻር ናይ ቅድም ጋንታ'ቲ ኣከፋፋሊ ዩናይድ ዝበረ ዴቪድ ቤካም - ሎስ ኣንጀለስ ጋላክሲ'ዩ ክኸውን።

ቀጺላ ድማ ናይ ኣሽሊ ኮል ሓድስ ክለብ - ሮማ፡ ኢንተር ሚላንን ሪያል ማድሪድን ክትገጥም መደብ'ቲ (International Champions Cup) ዝተሰምየ ውድድር'ዩ ። ኣብ ፍጻመ ምስ እትበጽሕ ከኣ 4 ኑሓሰ ሓሙሻይ ግጥም ክተሰላስል'ያ። ቫን ጋል ድሕሪ ምዝዛም'ዚ ዙረት፡ ኣብ ስታድዩም ኦልድ ትራፎርድ ኑታ ጋንታ መሪሑ ናይ መጀመርታ ጸወታ ክካይድ'ዩ - ዝመጽእ 12 ሰ ምሕዝነታዊ ግጥም ኣንጻር ቫለንሲያ። ድሕሪ ኣርባዕተ መዓልቲ ናይ'ዚ ድማ ማንቸተር ዩናይትድ ንስዋንሲ ዓዲማ ናይ መኽፈቲ ጸወታ ፕሪመር ሊግ 2014/15 ክተሰላስል ምኳና ዘወጽኦ መደብ የጽር።

ተወሳኺ...

ተስፋኣለም የማነ

ንመቐናቕንቱ ክቕትል መንትግኡክራማ ዓጢቑ ናብ ኣወስትራልያ ዝተጓዕዘ ኣመራዊ

ጀፈሪ ሀተን ዝተባህለ ወዲ 49 ዓመት ኣመራዊ፡ ንሰበኣይ በዓልቲቤቱ ነበር ንምቕታል መንትግኡክራማ ዓጢቑ ዝሓለፈ ሰሙን ካብ ኣመሪካ ናብ ኣወስትራልያ ድሕሪ ምግዓዙ ሓሳብ ልቡ ከየስመረ ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ኣትዩ።

ብመሰረት መርበብ ሓበሬታ 'ያሁ-7 ኒውስ'፡ ሀተን ኣብ መዓርፎ-ነፈርቲ ሰደኒ ካብ ነፋሪት ምስ ወረደ መንትግኡክራማኡ ዓጢቑ ብቐጥታ ናብቲ ሰበኣይ በዓልቲ-ቤቱ ነበር ዝነበሮ ከባቢ'ዩ ኣምሪሑ። 'ሶመርስቢ' ኣብ ዝተባህለ ክፋል ከተማ ሰደኒ ኣብ ኣፍ-ደገ ገዛኡ ድሕሪ ምርካቡ ደማ ከየላበወ በቲ ዓጢቕዎ ዝነበረ መንትግ ክሰዝሎ ጀሚሩ። ኮይኑ ግን እቲ ግረግ ዊልያምስ ዝተባህለ ወዲ 56 ዓመት መሃንድስ ኢጋጥሚ ላፕቶፕ ተሓንጊጡ ስለ ዝነበረ፡ እተን ዝተወርወራ ቀስቲ ነታ ኮምፕዩተር ካብ ምብሳዕ ሓሊፈን ኣብ ነብሱ ንሞት ዘቃልዕ ሓደጋ ከውርዳሉ ኣይከኣላን።

ኣብዚ እዋን ኣብ ሆስፒታል ተዓቒቡ ዝርከብ ዊሊያምስ ንማዕከናት ዜና ኣወስትራልያ ኣብ ዝሃቦ ቃል፡ "ሀተን ቀስቱ ምስ ወድኣ ዘይቀተልክዎ ኢሉ እናነደረ'ዩ ክሕዝዚ ተጓይዩ። ኣርከቡ ብኣሊታይ ሓፂቑ ደማ ብዓይኒ ብሰይ ሰኒ ብለይ ክሰዝሊ ጀሚሩ። ኣብ መውዳእታ ብሓጺን ርእሰይ ምስ ፈገመኒ ከኣ ወኒይ ምቁጽጻር ስኢኑ ዘልሓጥ ኢለ ናብ ባይታ ወዲቐ። ሓደ ሕልና ዝተረኽቦ ሓላፊ መገዲ ጣልቃ ኣትዩ እንተዘየዓግለ ብርግጽ ምቐተለኒ ኔሩ።" ብምባል ነቲ ዘጋጠሞ ፍጻሜ ገሊጽዎ።

ሀተን ብወገኑ ኣብ ትሕቲ ፖሊስ ድሕሪ ምእታዉ ኣብ ዝሃቦ ቃል፡ "ንበዓልቲቤተይ ነበር ኣዝዩ'የ ዘፍቅራ ኔረ። ክሳብ ሕጂ'ውን ፍቕራ ካብ ልበይ ኣይወጸለይን ዘሎ። እናፍቀርክዋ እንከለኹ ድማ'ዩ ዊሊያም መንጠሉኒ። ምሳይ ንዘኣሰረቶ ቃልኪዳን ኣፍሪሳ ምስኡ ሓዳር ከም እትምስርት ገርዋ። ተግባራቱ ፈጺመ ክጸወሮ ስለ ዘይከኣልኩ ድማ'የ ናብቲ ዝቕመጦ ዓዲ ከይደ ክቐትሎ ዝወሰንኩ።" ክብል ተናዚዙ።

ብመሰረት ሓበሬታ ፖሊስ ኣወስትራልያ፡ ሀተን ደሮ ብፈተነ ቅትለት ተኸሲሱ ናብ ቤት-ፍርዲ ክመላለስ ጀሚሩ ኣሎ። ገበነኛ ምዃኑ ምስ ዝረጋገጽ ክሳ ንሓያለ ዓመታት ኣብ ቤት-ማሕበስ ክዳጎን ከም ዝኽእል ናይ ሕጊ ክኢላታት'ታ ሃገር የመልክቱ።

ደቡብ ኣፍሪቃ፡ 10 ኪሎሜተር ዝዝርጋሕ መገዲ-ባቡር እንክትዘመት

ኣብ ደቡብ ኣፍሪቃ፡ መንነቶም ገና ዘይተጻረየ ሰረቕቲ ኣስታት 10 ኪሎ-ሜተር ዝዝርጋሕ ሓዲድ ናይ ባቡር ብሓደ ለይቲ በንቀርም ከምዝዘመትዎ 'ዘ ስታር' ዝተባህለት ጋዜጣ'ታ ሃገር ሓቢራ።

ብመሰረት'ታ ጋዜጣ፡ እቲ መስመር ካብ ጆሃንስበርግ ናብ 'ኒጀል' ዝተባህለት ንእሽቶ ከተማ ዝምርሕ ኮይኑ፡ ድሕሪ'ቲ ዘጋጠሞ ናይ ዝምታ ሓደጋ ኣብ መንጎ ክልቲኤን ከተማታት ካብን ናብን ዝመላለሳ ዝነበራ ባቡራት ደው ክብላ ተገዲደን ኣለዋ።

ኣብቲ መስመር ክሰርሑ ዝጸንሑ ኣስታት 700 ሰራሕተኛታት መገዲ ባቡር ከኣ ብኡ ምኽንያት "ስራሕ የለን" ተባሂሎም ከይሰንጉ ምሕር ሰጊኦም ኣለዉ።

እቲ ዝምታ ኣብቲ መስመር ብውሑዱ ናይ 2.3 ሚልዮን ዶላር ዕንወት ጉዳት ከምዘለ'የም ሱቡ-መዚ መገዲ ባቡር'ታ ሃገር ዝሕብሩ ዘለዉ።

እቶም ሰብ-ስልጣን ከምዝገለጽዎ፡ ሓሙሽተ ካብቶም ነቲ ዝምታ ዝፈጸሙ ሰረቕቲ ኩዕግሙ ኢሎም ምስተመለሱ ብኣባላት ሓለዋ ናይ'ቲ መስመር ተታሒዞም ናብ ፍርዲ ከምዝቐርቡ ተጌሩ ኣሎ።

ንሳቶም፡ ነቲ ሓዲድ ብዝተረቓቐቓ ማሽነሪ ተሓጊዞም ድሕሪ ምቝራጹ፡ ኣብ ዓበይቲ መካይን ጽዒኖም ከምዝወሰድዎ ተናዚዞም ኣለዉ። ኮይኑ ግን ፖሊስ ደቡብ ኣፍሪቃ ነቲ ተዘሚቱ ዘሎ ንብረት ገና ክረኽቦ ኣይከኣለን ዘሎ። እቲ ሓዲዳት ኣብ ጸሊም ዕዳጋ'ታ ሃገር ወሪዱ ብውሑዱ 120 ሽሕ ዶላር ከውጽእ ከምዝኽእል'ዩ ዝግለጽ ዘሎ።

ጸብጻብት ከምዝሕብርዎ፡ ኣብ ደቡብ ኣፍሪቃ፡ ዝምታ ናይ ባቡር ሓዲዳት፡ ኣዕኑድ ኤለክትሪክ፡ ሻምብቆታት ማይን ካልእ ህዝባዊ ኣገልግሎት ክህብ ተባሂሉ ዝዋደድ ሓጺን-መጺንን ኣዝዩ ግሉን'ዩ። በዚ ከኣ ኣብ ቁጠባ'ታ ሃገር ዓመታዊ ናይ ኣማኢት ሚልዮናት ዶላር ክሳራ ከምዘስዕብ እቶም ጸብጻባት ወሲኾም የመልክቱ።

ብሪጣንያ፡ 1.7 ሚልዮን ዶላር ዝሸጥን ዓሳ ተገፊፉ!

ኣብ ገምገም ባሕሪ ብሪጣንያ ብውሑዱ 1.7 ሚልዮን ዶላር ከውጽእ ከምዝኽእል ዝተነገረሉ ክቡር ዓሳ ተገፊፉ።

ብመሰረት ጸብጻብ ጋዜጣ ሚረር፡ እቲ 'ብሉፊን ቱና' ዝዓይነቱ ዓሳ ብምዕባል እናተገፍዐ ናብ ደንደስ ባሕሪ ድሕሪ ምጽጋዑ'ዩ ኣብቲ ከባቢ ጃልባ ሒዞም ይዘናግዑ ብዝነበሩ ኣርባዕተ ተማሃሮ ክታሓዝ ክኢሉ።

እቶም ኣብ ክሊ ዕድመ 20 ዓመት ዝርከቡ ተማሃሮ፡ ነቲ ዓሳ ምስ ሓዝዎ ናብ ዕዳጋ ኣቕሪቦም ኣማኢት ኣሽሓት ፓውንድ ክግሕጥሉ'ኳ ተሃንጥዮም እንተነበሩ፡ እቲ ዓሳ ኣብ ብሪጣንያ ብወልቀ-ሰባት ክሽየጥ ይኹን ክግፈፍ ፍቑድ ስለ ዘይኮነ ግን ሳንቲም'ውን ትኹን ክረኽቡ ኣይከኣሉን። ብቐጥታ ድማ ናብ ሰብ-ስልጣን ሃብቲ ባሕሪ'ታ ሃገር ከረክብዎ ተገዲዶም።

እቶም ሰብ-ስልጣን ድሒሮም ከምዝሓበርዎ ከኣ፡ ብሉፊን ቱና ዝዓይነቶም ዓሳ ኣብ ማያዊ ክሊ ብሪጣንያ ካብ ዝረኣዩ ነዊሕ ግዜ ሓሊፉ ከምዝሎ፡ እዚ ከኣ እቶም ዓሳታት ኣብ ደረጃ ምጽናት በጺሖም ከምዝለዉ ዘርኢ ምዃኑ ድሕሪ ምምልካት፡ እቲ ኣብ ኢዶም ኣትዩ ዘሎ 2.1 ሜትሮ ዝቑመቱ ዓሳ ንምርምር ከገልግል ምዃኑ ኣረዲኦም።

ኣብ ዝሓለፈ ዓመት'ውን ኣብ ገምገም ባሕሪ ብሪጣንያ ብክኢላታት 850 ሽሕ ዶላር ዝተተመነ ንኡስ ብሉፊን ቱና ዓሳ ተገፊፉ ከምዝነበረ'ዩ እቲ ዜና ዘመልክት። ብዘይካ'ዚ፡ ኣብ ዝሓለፈ ጥሪ 222 ኪሎ-ግራም ዝኸብደቱ ብሉፊን ቱና ኣብ ቶክዮ - ጃፓን ብ1.09 ሚልዮን ፓውንድ (1.86 ሚልዮን ዶላር) ክሽየጥ ክኢሉ ኔሩ። ብሉፊን ቱና ዝዓይነቶም ዓሳታት ኣብ ዕዳጋታት ዓለም ኣዝዮም ተደላይቲ ስለ ዝኾኑ ብብዝሒ ኣናተገፉ ናብ ምጽናት ይኸዱ ከምዝለዉ'የም ተመራመርቲ ዘመልክቱ። ኣብ ማእከላይ ባሕርን ኣትላንቲክ ወቕያኖስን ጥራይ ኣብ ወሸጢ'ዘን ዝሓለፋ ሓደት ዕቑዳት ዓመታት ቁጽሮም ብ82% ኣንቆልቂሉ ከምዘሎ ከኣ እቶም ተመራመርቲ ወሲኾም የረድኡ።

ዓበይቲ ብሉፊን ቱና ክሳብ 455 ኪሎ-ግራም ዝበጽሕ ክብደት ከምዘለዎም ይንገረሎም።

ንኣሳዕዱን ወናንን ዘሪኸረት ሎተሪ

ኣብ ብሪጣንያ 'ዮርክ' ኣብ ዝተባህለ ከባቢ ወናኒ ዓቢ ቤት-መግቢ ዝኾነ ቱርካዊ ሃያቲ ከብከይሉ ኣቐዲሙ ዘቑረጾ ቲኬት ሎተሪ ሓደ ሚልዮን ፓውንድ ሽሻይ ሓዚሳ ምስ መጺዩ ሓጎሱ ክጸሮ ኣይከኣለን። ኣብ ትካሉ ከም ኣሳላፊ ኮይኑ ክሰርሕ ዝቖጸሮ ፋቲ ኣዝሃን ዝተባህለ ወይተር፡ "ንምንታይ ደኣ ማዕረ ክንደዚ ትሕጎስ ኣለኻ? ዋናዛ ሎተሪኮ ኣነ'የ!" ምስ በሎ ግን ሓጎሱ ብቐጽበት ናብ ነድሪ ተለዊጡ።

ብመሰረት ጋዜጣ ሚረር፡ ክልቲኦም በታ ትኬት ተሰሓሒቦም ክበኣሱ ምስ ጀመሩ ናብ ፖሊስን ወድብቲ ናይ'ቲ ሎተሪን ብምድዋል'የም "ሽምግልና" ዝብል ጥርዓን ኣቕሪቦም። ኣሳላፊ ኣዝሃን፡ "ነታ ትኬት ባዕለይ'የ ቖሪጸያ። ኮይኑ ግን ዓመይ ተዓዊቲ ሓደ ሚልዮን ምዃኑይ ምስ ፈለጠ ኣዘንጊዑ ካብ ጁባይ ሰሪቑኒ" ብምባል ጥርዓኑ ከቕርብ ጀሚሩ። ዓሙኡ ብወገኑ እቲ ጉዳይ ብዮዝምጣሉ ምኽኑ ክረድእ ፈቲኑ። እንተኾነ ፖሊስን ኣባላት ኮሚቲ ሎተሪን ካብ ክልቲኦም ተኻሰስቲ መንም ሓቀኛ ምዃኑ ንምፍላጥ ምሕር ስለ ዝተሸገሩ፡ ድሕሪ ናይ ትሽዓተ ሰዓታት መርመራ ናብ ቤት-ፍርዲ ክሕልፍዎም ተገዲዶም።

ቤት-ፍርዲ ብወገኑ ነቲ ጉዳይ ክምርምሮ ምስ ጀመረ፡ ነታ ትኬት ፈለማ ዝገዝኣ ሰብ እቲ ዋና ቤት-መግቢ ደኣ'ምበር ኣዝሃን ከምዘይኮነ ከረጋግጽ ክኢሉ።

እንተኾነ፡ እቲ ኣሳላፊ ማለት ኣዝሃን፡ "ሎሚ ለይቲ ሓደ ሚልዮን ፓውንድ ሎተሪ ክትዕወት ብሕልመይ ርእየካ። በጃኻ ኢለካ ትኬት ኣቑርጽ! እመን. . . ክትዕወት ኢኻ! ንዓይ ዘሕልመኒ ኩሉ ብጋህዲ'ዩ ዘርእየኒ!" ብምባል ንዓሙኡ ከምዝተዛረቦ፡ ዓሙኡ ድማ በዚ ተደፋፊኡ ነታ መዐወቲ ትኬት ከምዘቑረጻ ክርዳእ ምስ ከኣለ ድማ፡ "ኣሳዕዱኻ እንተዘይ ሓልመልካ ኔሩ ነታ ትኬት ኣምበይ መቑረጽካያን ኔርካ" ብምባል ዋና ቤት-መግቢ ካብቲ ዝሓፈሶ ሓደ ሚልዮን ፓውንድ ሎተሪ 500 ሽሕ ፓውንድ ንኣዝሃን ክመቕሎ እቲ ብይን ብይን ሂቡ።

"ላስ ቬጋስ ድሕሪ 20 ዓመት ትሰትዮ ማይ ኣይክህልዋን'ዩ" ክኢላታት

ብኸለንትናኣ ንተጣዕዕቲ ተባሂላ ዝተሃንጸት ከተማ ብምዃና ብሓያለ ወገናት ዓለምና "ከተማ ሓጥኣት" እናተባህለት እትጽዋዕ ላስ ቬጋስ፡ ድሕሪ 2036 ትሰትዮ ማይ ፍጹም ክህልዋ ከምዘይኮነ ክኢላታት የጠንቀቑ ኣለዉ።

ብመሰረት ጸብጻብ ጋዜጣ ቴለግራፍ፡ እታ ካብ ንጥፈታት ጠላዕ ዓመታዊ ቢልዮናት ዶላር እትዮ ከምእትረክብ ዝነገረላ ከተማ፡ ንተኸታታሊ 14 ዓመታት ኢጋጠምዋ ብዝሎ ከቢድ ደርቂ ኩሎም ምንጪ ማያታ ክነጽፉ ጀሚሮም ኣለዉ። ልዕሊ 90% ቀረብ ጽሩይ ዝስተ ማይ ከውሕስ ዝጸንሐ ብ'ቀላይ ላስ ቬጋስ' ዝፍለጥ ዓቢ ዲጋ ትሕዝቶ ማዩ ብልዕሊ ፍርቂ ኣንቆልቂሉ ምህላዉ ዘመልክቱ ክኢላታት ናይ'ታ ከተማ፡ ህጹጽ ዝኾነ ፍታሕ ክናደ እንተዘይክኢሉ እቲ ዲጋ ድሕሪ 20 ዓመት ምሉእ ብምሉእ ክነጽፍ ምዃኑን ብኡ ምኽንያት ህላወ'ታ ከተማ ከበቅዕ ከምዝኽእልን ኣጠንቂቖም።

ሓደ ካብቶም ሻቕሎቶም ዘስምዑ ዘለዉ ክኢላታት፡ ኣብታ ከተማ ዝምቕማጡ ሮብ ምሮውካ ዝተባህለ ፍሉጥ ኣመራዊ ተመራማሪ ኮይኑ፡ መንግስቲ ኣመሪካ ገዚፍ ባጀት ኣፍሲሱ ነቲ ጸገም ክፈትሖ እንተዘይፈቲኑ ህዝቢ ከተማ ላስቬጋስ ናብ ካልእ ማይ ዘለዎ ርሑቕ ከባቢ ጠቕሊሉ ናይ ምግዓዝ መደብ ንምሕንጻጽ ክግደዱ ምዃኖም ኣገንዚቡ። ኣብ ምድረበዳዊት ክፍለ-ሃገር ነቫዳ ተደኲና እትርከብ ከተማ ላስ ቬጋስ፡ ዓመታዊ ካብ 100 ሚሊ-ሜተር ዘይሓልፍ ዝናብ ከምእትረክብ'ዩ ዝንገረላ። መሃንድሳት ነቲ ኣብዚ እዋን ክልተ ሚልዮን በጺሑ ዘሎ ህዝቢ ንምድሓን ተብጻሒታት'ኳ ይወስዱ እንተሃለዉ፡ እቲ ተብጻሒታት ግን ግዜያዊ ደኣ'ምበር ነባሪ ፍታሕ ንምምጻእ ዝዓለመ ከምዘይኮነ'ዩ ዝግለጽ ዘሎ።

እቲ ዜናዊ ጸብጻብ ከምዘመልክቶ፡ ብሰንኪ'ቲ ኣሻቃሊ ጉዳይ ኮይኑ ዘሎ ከቢድ ሕጽረት ማይ፡ ኣብታ ከተማ ኣብ ፈቐዶ መናፈሻታት ዝጸንሐ ሳዕሪ መልክዕ ዝነበሮ መንቀሳቐሲታ ነሪያ-ነሪ ኮይኑ ኣሎ። ኣብያተ-ጠላዕ (ካዚኖ) 7% ቀረብ ማይ ናይ'ታ ከተማ ከህልኻ እንከለዋ፡ 70% ኢታዊታት ናይ'ታ ከተማ ድማ ካብቲ ንኣተን ዘኪይዳኣ ንጥፈታት ጠላዕ ከምዝርከብ ጸብጻባት የመልክቱ።